

Delårsrapport per 2024-08-31

Herrljunga kommun

Underlag till beslut diarienummer:
KS 00046/2024

Herrljunga
kommun

Innehåll

Förvaltningsberättelse	3
Den kommunala koncernen	3
Händelser av väsentlig betydelse	5
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	6
Finansiell analys	7
Måluppföljning	9
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	25
Balanskravsavstämning	27
Väsentliga personalförhållanden	28
Förväntad utveckling	28
Ekonomisk redovisning	30
Driftredovisning	39
Investeringsredovisning	45

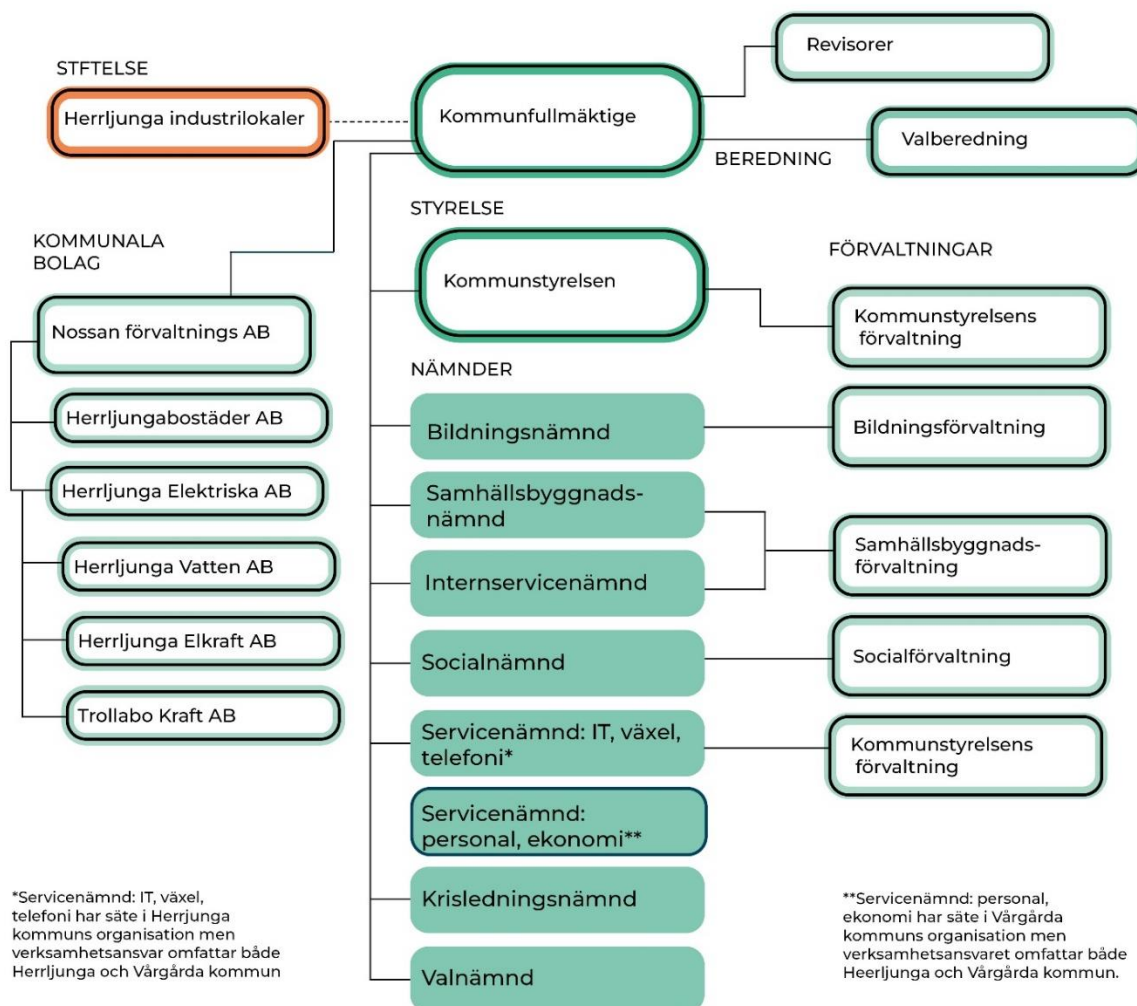
Förvaltningsberättelse

Delårsrapporten sträcker sig över perioden januari till augusti med prognos för hela året 2024. I delårsrapporten ingår förutom Herrljunga kommun även det helägda bolaget Nossan Förvaltningsaktiebolag med dotterbolag och Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler.

Den kommunala koncernen

Förutom Herrljunga Kommun består koncernen av Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler, Nossan Förvaltningsaktiebolag, Herrljungabostäder AB och koncernen Herrljunga Elektriska AB.

Herrljunga kommuns organisation

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler ägs till 100 procent av Herrljunga Kommun. Stiftelsen förvaltar 23 fastigheter och dess syfte med verksamheten är att tillhandahålla ändamålsenliga lokaler till kommunens näringsliv. Fastigheter som ägs av stiftelsen hyrs ut, leasas eller säljs beroende på kundens intresse och behov.

Nossan Förvaltningsaktiebolag AB

Nossan Förvaltningsaktiebolag är ett holdingbolag vars syfte är att äga och förvalta de kommunala bolagen Herrljungabostäder AB och Herrljunga Elektriska AB med dotterbolag. Bolaget äger och förvaltar även en skogsfastighet. Eftersom Nossan förvaltningsaktiebolag är ett holdingbolag finns inga anställda i bolaget utan bolaget köper via avtal resurser av Herrljunga Kommun.

Herrljungabostäder AB

Herrljungabostäder AB ägs till 100 procent av Nossan Förvaltningsaktiebolag. Syftet med verksamheten är att erbjuda ett kundanpassat och varierat utbud av lägenheter. Lägenheterna ska passa alla och bolaget strävar efter att kunden ska känna trygghet och trivsel i bostaden och området. Affärsplanen för Herrljungabostäder är fortsatt planering för byggnation med hyresrätt som upplåtelseform i första hand till de båda tätorterna Herrljunga och Ljung.

Koncernen Herrljunga Elektriska AB

Moderbolaget Herrljunga Elektriska AB:s verksamhetsområde består av fyra affärsområden: Elnät, EL-/energiteknik, Fjärrvärme och Stadsnät, samt övrig verksamhet inom fastighetsförvaltning och tjänster. Bolaget har till syfte att producera och distribuera el- och värmeenergi, tillhandahålla el- och energitekniska tjänster inklusive elinstallation, tillhandahålla stadsnätstjänster, äga och förvalta såväl lös som fast egendom. Bolaget ska främja kommunens tillväxt och utveckling genom drift och förvaltning av nämnda verksamheter. Flera av verksamheternas miljömål har höjts och man främjar utbyggnaden av solel för kommuninvånarna.

Herrljunga Vatten AB

Herrljunga Vatten AB är helägt dotterbolag till Herrljunga Elektriska AB och ingår därmed i koncernen för Nossan Förvaltningsaktiebolag. Verksamheten omfattar vatten-, dagvatten och avloppsverksamhet för Herrljunga Kommuns VA-område.

Herrljunga Elkraft AB

Herrljunga Elkraft AB är ett helägt dotterbolag till Herrljunga Elektriska AB. Bolagets verksamhet är vilande och sköts av moderbolaget enligt avtal.

Händelser av väsentlig betydelse

En planeringsstrategi har utarbetats som redovisar översiktsplanens aktualitet och prioriterade utredningar och strategier för den kommande mandatperioden och fram till 2035.

Väg 181 har varit i fokus för infrastrukturfrågor, med en gemensam avsiktsförklaring mellan Herrljunga och Falköpings kommuner om en förbifart förbi Herrljunga tätort.

Kommunen deltar i Klimat 2030 och har antagit löften för 2024-2026.

Under 2024 har kontinuitetshantering varit ett viktigt område för kommunen, med fokus på nödvattenplanering och reservkraft. En gemensam nödvattenplan med Herrljunga vatten AB har slutförts.

Ett förslag till Kultur- och fritidsplan togs fram, och Herrljunga bibliotek gick med i Knallebiblioteken för att förbättra tillgången till medier.

Under första delen av 2024 har ett nytt dokument- och ärendehanteringssystemet införts i organisationen. Systemet används dagligen för viktiga processer inom kommunal verksamhet. En ny gemensam beredningsprocess har också införts för kommunstyrelsen och övriga nämnder, vilket säkerställer att ärenden är väl förberedda innan de behandlas politiskt.

I augusti genomfördes Herrljunga festivalen för tredje året i rad.

Herrljunga och Vårgårda har gemensam ekonomi- och HR avdelning genom gemensamma service-nämnder. I båda kommunerna har fullmäktige fattat beslut om att ändra principen om gemensamma ekonomi- och personalfunktioner, vilket innebär en organisationsförändring som går mot att ha en kommunspecifik ekonomi- och Hr avdelning, i respektive kommun. En effekt av beslutet är att det möjliggör för respektive kommun att inrätta en egen organisation som knyts närmre den egna kommunens verksamhet och ökar styrningen. Införandet är planerat till januari 2025.

Under året pågår en förstudie för vad en ny socialtjänstlag kommer att innebära och för att skapa en handlingsplan för Herrljungas socialtjänst från 2025. Totalt kommer sju workshops att ha genomförts för att skapa en nulägesbild av Herrljungas framtida riktning. Denna skall balanseras mot de politiska mål som redan finns.

En äldreomsorgsstrategi har tagits fram för att kunna möta framtida behov för målgruppen äldre, strategin är antagen av kommunfullmäktige. Utifrån denna strategi planeras för att arbeta med fler förebyggande insatser.

Större pågående investeringsprojekt är etapp 2 på Hagens nya demenscentrum, ombyggnation och renovering av Hemgården samt renoveringen av Altorpsskolan. Etapp 2 på Hagens nya demenscentrum kommer stå klart januari 2025. Det är en ombyggnation och renovering av redan befintliga lokaler som tillför ytterligare 10 lägenheter, ett nytt café samt ny restaurang. Hemgården planeras att byggas om för att inrymma hemtjänst, bemanning och en utökning av särskilt boendeplatser riktade mot somatik på sikt. Renovering av Altorpsskolan beräknas vara klar 2025.

Den 27 augusti invigdes det nya LSS-boendet och korttidsboendet i Kv. Lyckan. Lokalerna hyrs av en extern fastighetsägare men kommunens fastighetsenhet kommer att sköta och underhålla lokalerna.

Ett stort utbyte av 18 bilar har skett inom hemtjänsten. Behovet varit stort pga. åldrande fordonspark. De nya bilarna är utrustade med sensorer både fram och bak, backkamera samt extraljus, och förväntas minska skadorna drastiskt.

Länsstyrelsen har granskat kommunens organisation för hantering av myndighetsärenden inom bygg och miljö. Utifrån Länsstyrelsen tillsyn av Herrljunga kommuns miljöbalkstillsyn har ett föreläggande lagts till samhällsbyggnadsnämnden och förvaltningen att ta fram en handlingsplan för att åtgärda brister kopplat till jäv. Arbete pågår med en översyn av organisationen samt handlingsplan. Beslut om lösning kommer fattas under höst/vinter 2024.

Herrljunga kommuns invånarantal minskade med 73 personer mellan juni 2023 och juni 2024.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Den kommunala koncernen

Herrljungabostäder AB påbörjar stambytesrenovering på kv. Boken 7 i september och fortsätter planering för framtida byggnation och driver detaljplanarbete i egen regi på kv. Enen 10. Höjda räntor och taxor har resulterat i att bolaget har fått justera det planerade underhållet och skjuta upp åtgärder. Bolaget ser också fortsatt en viss tröghet i uthyrningen av lägenheter. Bolaget strävar ständigt efter att minska sin miljöpåverkan och ett led i detta är bl.a. att minska utskick av hyresavier på papper och istället erbjuda andra lösningar. Detta har resulterat i att utskick av pappersfakturor har minskat med 80 procent.

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler har ett resultat om 4,2 mnkr efter 8 månader, och årsresultatet prognostiseras till 3,8 mnkr före skatt. Under 2024 har arbetet med ny- till- och ombyggnationer på fastigheterna Herrljunga 5:4, Ölltorp 1:23, Ljung 1:7 samt Tor 1 påbörjats. Under delårsperioden har fastigheten Vreta 10:9, 6:7 avyttrats.

Herrljunga Elektriska AB:s verksamheter Elnät och Stadsnät följer plan. Fjärrvärmens har betalat högre värmepriser under våren men kunnat justerat taxan först per 1 juli och kommer därför att se en upphämtning först till hösten. El-/energiteknik har haft en fortsatt god orderingång och inte sett någon nämnvärd avmattning. Vissa större projekt har pågått längre än väntat och nya kommit in i lämplig takt. Två medarbetare har valt att sluta och fyra nya har tillkommit varav tre är avgångselever från Kunskapskällan. Herrljunga Vatten AB följer plan.

Nossan Förvaltningsaktiebolag prognostiserar ett underskott på 0,5 mnkr men räknar med ett överskott år 2025 på motsvarande summa.

Herrljunga kommun

Herrljunga kommun fortsätter att satsa för att öka inflyttningen till kommunen. I samband med budget görs ett antagande om invånarantal i kommunen per 1 november året innan budgetåret. Årets intäkter är budgeterade utifrån ett invånarantal på 9 515 personer, medan det verkliga antalet blev 9 470. SKR:s prognos visar på något bättre skatteunderlagstillväxt än vad tidigare prognoser visat. Det innebär att Herrljunga kommun prognostiseras att få ett positivt skatteutfall jämfört med vad som budgeterats för år 2024.

Samtliga verksamheter har på ett eller annat sätt påverkats av kostnadsökningar på grund av omvärldsläget med högre inflation, räntehöjningar och ökade pensionskostnader.

Investeringsprognosen för året innebär en genomförandegrad på 53 procent. Den enskilt största investeringen är Hagens demenscentra.

Befolkningsutveckling

Antal invånare i kommunen uppgick den 30 juni 2024 till 9 431 (9 504), vilket är en minskning sedan juni 2023 med 73 personer. Jämfört med invånarantalet vid årsskiftet är det en minskning med 10 personer. Minskningen beror på negativt flyttnetto och födelsenetto. Under årets första sex månader hade kommunen 221 inflyttade och 232 utflyttade. Antalet födda var 46 och antalet döda 47.

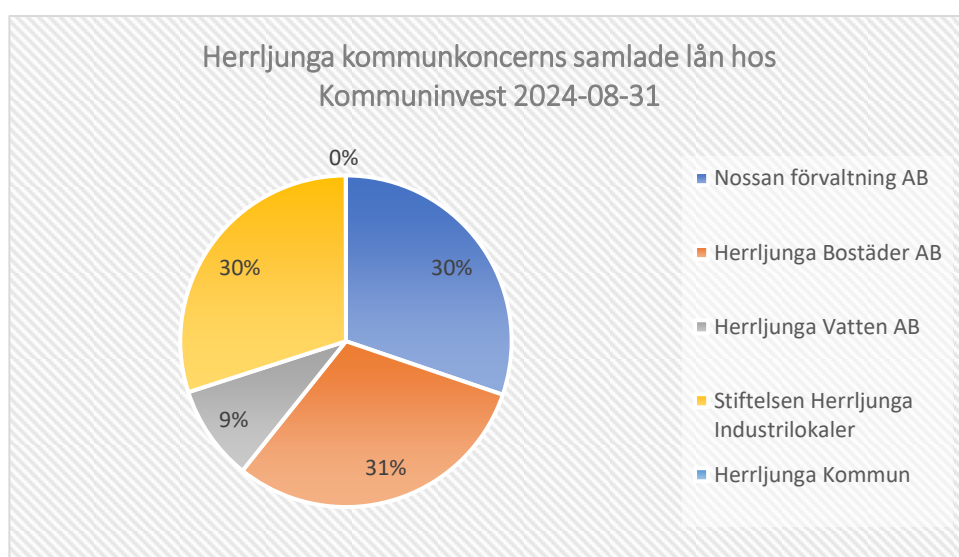
Arbetsmarknad

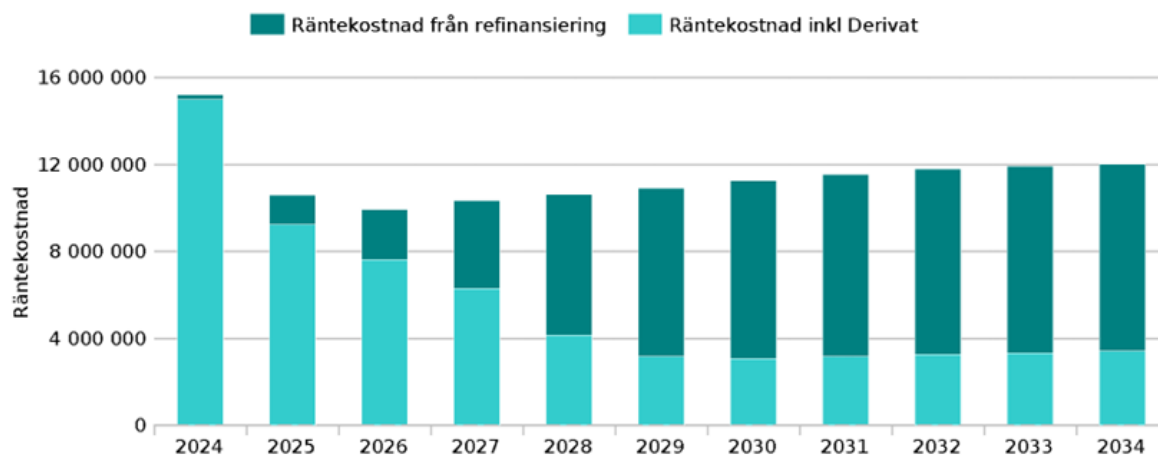
Antalet arbetslösa minskar något i Herrljunga kommun. Enligt Arbetsförmedlingens statistik var den sista augusti 172 (178) personer arbetslösa i Herrljunga, vilket innebär 6 personer färre arbetslösa än vid samma tid föregående år. Av dessa 172 personer var 95 personer öppet arbetslösa medan 77 personer omfattades av program med aktivitetsstöd. Jämfört med samma period föregående år har antalet öppet arbetslösa minskat något och färre personer omfattades av program med aktivitetsstöd.

Antalet arbetslösa ungdomar (upp till 24 år) uppgick vid samma period till 28 (34) personer vilket är 6 personer färre än vid samma tid föregående år. Av dessa 28 var 17 öppet arbetslösa medan 11 omfattades av program med aktivitetsstöd.

Finansiell analys

I Herrljunga kommunkoncern finns de fem låntagarna Herrljungabostäder AB, Herrljunga Vatten AB, Nossan Förvaltningsaktiebolag, Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler och Herrljunga kommun. Den totala låneskulden uppgår till 495 mnkr. Den största låntagaren är Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler med en andel på 31 procent motsvarande 148,3 mnkr. Nossan förvaltningsaktiebolag och Herrljunga bostäders lån uppgår till 149,6 mnkr respektive 148,3 mnkr.

Likviditeten speglar koncernens kortfristiga betalningsberedskap. De löpande utgifterna måste kunna betalas med antingen de månatliga skattebetalningarna, avgifter och ersättningar eller andra omsättningsbara tillgångar. Med högre investeringsgrad ökar behovet av nyupptagning av lån.

Koncernens likviditet uppgår till 67 procent, jämfört med 2023 har kassalikviditeten försämrats med 23 procentenheter. Kortfristiga fordringar och kassa/bank har minskat medan kortfristiga skulder har ökat under 2024.

Borgensåtaganden är förknippade med risk och därför är det viktigt att analys görs vid varje enskild förfrågan om borgensförbindelse. När borgensåtagande ska beaktas är det lika viktigt att analysera innehållet i åtagandet som storleken. Den största risken uppstår i de borgensåtaganden som inte har några väsentliga tillgångar att realisera vid betalningssvårigheter, vanligtvis föreningar. Detta har Herrljunga kommun beskrivit i en upprättad policy för borgensförbindelser. Herrljunga kommuns borgensåtaganden 495 mnkr per 2024-08-31, vilket var en minskning med 21,5 mnkr jämfört med samma period föregående år.

Herrljunga kommun

Herrljunga kommun har en skuldportfölj på 58,7 mnkr hos långivaren Kommuninvest. Den genomsnittliga räntan de senaste 12 månaderna uppgår till 3,95 procent och räntekostnaderna per augusti 2024 uppgår till 2,3 mnkr. Samma period föregående år uppgick räntekostnaderna till 0,7 mnkr. Skuldportföljen för kommunens lån har 100 procent andel fast ränta (exklusive refinansieringsåtaganden). Den genomsnittliga kapitalbindningen är 1,64 år och den genomsnittliga räntebindningen är 1,64 år. För 2024 förväntas räntekostnaderna uppgå till 2,1 mnkr.

Måluppföljning

Verksamhetens mål

Kommunens målarbete utgår från tre fokusområden som alla bidrar till att uppfylla kommunens vision. Den kommunala organisationen arbetar mot gemensamma mål utifrån den egna förvaltningens perspektiv och ansvarsområde.

Målarbetet fortsätter att utvecklas genom ständiga förbättringar av arbetssätt och metoder. De uppföljningar och analyser som görs i samband med del- och helårsrapporter visar att målen når ut i förvaltningar och verksamheter och skapar ett engagemang, vilja och förståelse för samverkan. Gemensamma processer över förvaltningsgränserna synliggörs och ger förutsättningar för ett arbete med medborgaren i fokus – ”du är i centrum” – är en ledstjärna.

Att skapa förutsättningar för god och hållbar tillväxt handlar om en organisation som arbetar strategiskt tillsammans för att skapa förutsättningar; att det finns detaljplanerad mark som tillåter bostadsbyggande, att den kommunala servicen utvecklas i samma takt, att genom ekonomiska och demografiska prognoser i tidigt skede kan utveckla den service som behövs i framtiden på ett kostnadseffektivt och kvalitativt sätt.

En del mål och aktiviteter återfinns under olika huvudrubriker, utifrån det enskilda nämnd- och förvaltningsansvar. Det finns också exempel på att vissa mål har en mer strategisk och övergripande inriktning, där kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar men där det också finns ett utförar- och verksamhetsperspektiv

Organisationen jobbar med mätetal, det handlar om att skapa långsiktighet och hållbarhet i beslutsprocesser över tid och underlag för kloka politiska beslut. I det löpande arbetet med uppföljning är det än mer tydligt att kommunen behöver effektivare verksamhetssystem och analysverktyg för att än bättre kunna sammanställa och följa upp planer och resultat löpande under året.

Under mandatperioden har kommunfullmäktige antagit tre övergripande mål (fokusområden) i ett led att uppnå Herrljunga kommuns Vision ”Ett Herrljunga med Växtkraft”. Samtliga nämnder har därefter antagit egna nämndspecifika mål, kopplat till de övergripande målen och visionen. Uppföljning av målen är ett sätt för politiken att få kännedom i huruvida god kvalitet som uppnås i kommunens tjänster. Kommunens mål för 2024 följs upp och redovisas under varje fokusområde.

Målbedömning av god ekonomisk hushållning:

Utifrån den kommunövergripande måluppföljningen görs en prognos om måluppfyllelsen bedöms att nås under året.

Verksamhetsmål	God till medelgod måluppfyllelse
Finansiella mål	God måluppfyllelse

Målrapportering

Fokusområde 1: En hållbar och inkluderande kommun

Vi tar ansvar för vår gemensamma framtid. Hållbarhetsbegreppet genomsyrar alla beslut och aktiviteter.

Herrljunga kommun arbetar med det kommunövergripande målet, bland annat genom åtgärder och aktiviteter kopplade till Klimat 2030 och de klimatlöften som kommunen antagit. Det handlar bland annat om renovering och återvinning av möbler och lekutrustning, miljömedvetna val i bygg- och upphandlingsprocesser samt framtagande av en kommunal koldioxidbudget.

God ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv för att klara finansieringen av kommunens välfärdsuppdrag, både nu och i framtiden.

En stor del av kommunens arbete handlar om hur kommunen ska kunna möta framtidens behov på ett hållbart sätt då dagens resurser inte kommer att räcka till. Det kommer att krävas ändrade arbetssätt och processer. Digitaliseringsarbetet är en viktig del av utvecklingen. Genom att utnyttja möjligheterna till effektivisering och möjlighet till självservice till kommunens invånare med hjälp av e-tjänster, automatisering och robotisering genom digitala verktyg stödjer kommunen inkludering och jämställdhet. Detta bidrar till det övergripande hållbarhetsarbetet, både ekologiskt, socialt och ekonomiskt.

Den gemensamma framtiden är mångt och mycket våra barn- och unga och tidiga insatser och samverkan prioriteras. Heltid som norm deltid som möjlighet fortsätter att vara ett arbetssätt och organisationen strävar mot och vill att arbetet inom kommunen skall vara ett arbete som man vill ha på heltid och där man stannar kvar.

1. Herrljunga ska ta miljöansvar och effektivt hushålla med naturens resurser, nu och i framtiden

Vi uppnår detta genom nämndmål:

- Upprätta ett kommunövergripande klimat och miljöprogram
- Vara resurseffektiva och agera hållbart vid inköp och förvaltande, Arbeta aktivt med att minska miljöpåverkan genom om möjligt öka andel förnybar energi.
- Främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer kan leva i ett hälsosamt och gott Herrljunga
- Socialförvaltningen ska eftersträva resurseffektivitet i de insatser som erbjuds, genom att utveckla och stärka samverkan.
- Socialförvaltningen ska utveckla/förstärka det förebyggande arbetet och tidiga insatser samt bidra till medborgarnas möjlighet till aktivt liv och god hälsa.
- All pedagogisk verksamhet arbetar med frågor om hållbarhet och miljöansvar över tid.
- Bildningsnämnden ska ha socialt hållbara verksamheter som främjar inkludering och jämställdhet oavsett var i kommunen du bor.

Herrljunga arbetar för en hållbar framtid genom samordnat miljöarbete. Miljö- och klimatprogrammet ska innehålla strategier som ska koordinera arbetet med miljömål och driva på omställningen samt

underlätta samverkan med andra aktörer på olika nivåer. Målet om att anta en färdig miljöstrategi under 2024 kommer inte att kunna uppnås. Klimatanpassningsplan förväntas vara en del av den VA

plan som är under framtagande med förväntat antagande runt år 2027. Genom framtagandet av en planeringsstrategi har arbetet med framtagande av en miljöstrategi prioriterats. Med hänsyn till tillgängliga resurser bedöms att arbetet med en miljöstrategi kan påbörjas tidigast runt år 2026, efter antagande av energiplan.

Kommun ska aktivt arbeta med att minska miljöpåverkan på hållbart och långsiktigt sätt genom att om möjligt öka andel förnybar energi och minska energiförbrukningen i kommunens fastigheter. Samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar med en långsiktig plan som innebär ett införande av nytt insamlings-system till 2027. Detta möjliggör utsortering av förpackningsmaterial redan vid fastigheten och således kommer restavfallet att minska. Tendensen för avfallet till deponi och förbränning har varit fallande över åren, och det taktar mot en minskning under 2024. Resultatet av arbetet kommer först visa sig ordentligt när systemet är igång. Information till medborgarna om vikten att sortera sitt avfall.

Förskolan har fortsatt sitt arbete med hållbarhet och miljöansvar med fokus på sopsortering, återvinning, vattnets kretslopp samt Grön Flagg. Liknande insatser har även genomförts i grundskolan. Läroplanen betonar undervisning om hållbarhet, och som en del av detta har skolorna under läsåret arrangerat temadagar med fokus på social hållbarhet och hållbar miljö. Temadagar har också inkluderade ett samarbete med Navet.

Skillnaderna i betyg mellan pojkar och flickor i årskurs 9 är fortsatt betydande. Ett prioriterat utvecklingsområde är att öka variationen i undervisningen och säkerställa att det genomförs. Det är också viktigt att göra eleverna mer delaktiga i arbetsformer och undervisningens innehåll. Skolan behöver fortsätta sitt arbete för en inkluderande lärmiljö, stärka kunskapen om elevers olika behov, samt tillhandahålla adekvat särskilt stöd. Förvaltningen inväntar slutgiltiga resultat för läsåret 2023/2024 från Skolverket.

Kommunen verkar för att skapa en trygg närmiljö för våra verksamheter och invånare. Förvaltningen skall arbeta med trygghetsskapande åtgärder, enskilt genom översyn av utemiljöer, gatubelysning, kameraövervakning, lås och larm. Kommunen medverkar också tillsammans med våra grannkommuner i trygghetsskapande projekt där Herrljunga kommun är representerade tillsammans med Lerum kommun, Alingsås kommun, Vårgårda kommun, Polisdistrikt Alingsås, Västtrafik samt Trafikverket ingår.

Titel	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2024	Prognos 2024
Framtagande av miljöstrategisk program		Ej påbörjad	Färdig och antas	Ej påbörjad.
Antagande av Koldioxidbudgeten och implementering i ärendeberedningen	Arbetas med	Antagen	Implementering i ärendeberedningen	Antagen,
Genomförande av 2024 - 2026 års klimatlöften inom ramen för Klimat 2030	Arbete genomfört inom samtliga, hälften av löfterna färdigställda	Målet uppfylls för 2022 års löften, genomförda under 2023. 21 (av 30) löften för ny programperiod 2024–2026 antagna	Fortsättning och uppstart av nya klimatlöften.	Löften för 2024-2026 sedan tidigare antagna, genomförande pågår i begränsad utsträckning.

Antal ton mat-och restavfall Minska mot föregående år	1 674	1 614	Minska	1 505
Antal ton avfall från ÅVC till förbränning och deponi Minska mot föregående år	1 322	1 414	Minska	1 322
Vid utgången av 2024 ska alla dricksvattenanläggningar ha en fastställd faroanalys och provtagningsprogram			100%	83%
Energiförbrukning i kommunens fastig- heter	132	150	Minska	145
Förbrukning Värme kWh/kvm	69	102	Minska	100
Förbrukning el kvh/kvm	62	48	Minska	45
Totalt svinn per port (g) förskola/skola	55,0 g	50,5	Minska	42,8
Totalt svinn per port (g) äldreomsorg	75,0 g	88,5	Minska	77,9
Totalt antal kamerapunkter	43	43	Öka	43
Antal externt samordnade planer (SIP), upprättade	26 st.	31 st.	öka 10%	11 st
Genomsnittligt meritvärde för poj- kar/flickor	167,9 / 212,3 (2021/2022)	195,1 / 223,9 (2022/2023)		166,9 / 228,6* (2023/2024)
Meritpoäng slutbetyg åk 9 (17 ämnen)	195.8	219.1		194,8*
100 % av alla enheter inom socialförvalt- ningen skall redovisa en budget i balans	Totalt 65 %	63 %	100%	70%
Antal registreringar i Senior alert och Svenskt register för Beteendemässiga och Psykiska Symptom (BPSD)	SS 60%	63 %	100%	70%

2. Herrljunga kommun ska ha en god ekonomisk hushållning.

God ekonomisk hushållning är grunden för den kommunala verksamheten. Att hushålla med våra resurser på ett klokt sätt är grunden för att skapa hållbar och långsiktig välfärd, och skapa utrymme för investeringar i våra verksamheter.

I förhållande till skatteintäkterna och generella statsbidrag uppgår årets prognostiserade resultat till 0,5 procent, vilket innebär att budgeterad målsättning på 1,5 procent inte uppnås. Resultatet över en treårsperiod blir 3,5 procent. Därför är bedömningen att målet om 2 procent i resultat över tid infrias. Årets nettoinvesteringar uppgår till 84,1 mnkr. Investeringsutgifterna är högre än årets resultat och avskrivningar, och kan egenfinansieras till 46,3 procent. Självfinansieringsgraden på fem års genomsnitt är 70 procent. Prognosen för soliditet uppgår till 44,1 procent.

Titel	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2024	Prognos 2024
Soliditetskrav Herrljunga kommun	45,4%	46,5 %	Min 35%	44,1 %
Resultatöverskott som motsvarar två procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning över tid	7,4%	3,0 %	2% (budgeterat 0,9 %)	0,5 %
Kommunfullmäktiges fastställda mål om självfinansiering, kommun	61,8%	113,1 %	70% (budgeterat 38,9%)	46,3 %

3. Herrljunga kommun ska ha socialt hållbara verksamheter som främjar trygghet, inkludering och jämställdhet

Vi uppnår detta genom nämndmål:

- **Stärka kommunens strategiska kompetensförsörjning med fokus på identifierade bristyrken.**
- **Samverka med övriga förvaltningar för att tillsammans upprätthålla en effektiv och rättssäker förvaltningsorganisation**
- **Utveckla kommunkoncernens förmåga att ställa sociala och miljömässiga krav vid upphandling.**

Kommunen har, trots många insatser, i likhet med andra arbetsgivare en mycket besvärlig situation gällande kompetensförsörjningen i bristyrken, främst inom vård och omsorg men också för specialistyrken inom övriga förvaltningar.

För att mildra effekterna av kompetensbristen arbetar kommunen på samtliga plan med att skapa smarta lösningar via digitalisering, optimera schemaplaneringen, se över rutiner/riktlinjer för att effektivisera och prioritera. Vidare uppmärksammas särskilt alla som närmar sig preferenspensionsåldern (65år) där man försöker få medarbetare att kvarstanna i tjänst, antingen som vikarier och/eller som tillsvidareanställda i ytterligare några år, där också deltidsanställningar finns som alternativ. Möjlighet finns att arbeta fram till 69 års ålder i avtalen. Det kan konstateras att ovanstående åtgärder inte räcker, utan att vi behöver göra mer med färre medarbetare, vilket kräver att vi behöver tänka nytt och göra på annat sätt. Detta omställningsarbete behöver fortsätta internt i organisationen, men också tillsammans med andra aktörer, dels i samarbeten med andra kommuner och vår centralorganisation SKR.

Kommunen fortsätter att implementera varumärkesstrategin som är tänkt att utgöra grunden för att bli en attraktiv arbetsgivare, där dess fokusområden skall genomsyra samtliga personalpolitiska åtgärder. Kommunen deltar på mässor och event för att marknadsföra kommunen på ett positivt sätt för att locka till sig medarbetare. Kommunen söker och nyttjar kom-kr medel för att kunna genomföra utbildningar inom arbetsmiljön, med fokus på främjande insatser. Detta bidrar till en minskad personalomsättning och en stärkt kompetens för både organisation och medarbetare. Kommunikation i våra kommunikationskanaler har utgått ifrån varumärkesstrategin där huvudsyftet är att kommunicera hur det är att bo och verka i Herrljunga kommun genom att berätta om våra verksamheter. Översyn av våra rekryteringsannonser har startats upp genom samarbete mellan HR och kommunikationsenheten. Kommunen har bra samarbeten med lärosätena i vår omgivning, där vi bl.a. är med i utbildningsråd inom Sjuhärad tillsammans med Högskolan Borås för att starta upp utbildningar i de kompetenser vi behöver.

Ett väl fungerande samarbete mellan förvaltningar är en förutsättning för att kunna upprätthålla en effektiv och rättssäker förvaltningsorganisation. Under året har en kommungemensam beredningsprocess tagits fram. Syftet med den nya beredningsprocessen är att skapa en enhetlig arbetsprocess för handläggning, beredning och politiskt beslut av ärenden. Processen har införts under året och utvärderas löpande. Sådana processen skulle kunna vara kommunens styrmodell, ledarutveckling, modell för målstyrning och annat kvalitetshöjande arbete.

Upphandling är ett viktigt styrmedel för att nå samhällspolitiska mål. Att ställa miljömässiga och sociala krav i upphandlingsprocesser bidrar till en hållbar utveckling och är ett verktyg för att uppnå social, miljömässig och ekonomisk balans vid upphandling av varor, tjänster eller byggtreprenader. Upphandlingsfunktionen bevakar att upphandlingspolicyns krav på hållbarhet följs. Upphandlingsverksamheten är en strategisk uppgift och ett medel att styra samhället mot en långsiktigt hållbar utveckling med beaktande av social och etisk hänsyn. I kommunens upphandlingspolicy ställs sociala och etiska krav vid upphandling av nya leverantörer.

Titel	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2024	Prognos 2024
Avgångna tillsvidareanställda	14%	15,3%	<12%	Mäts på helår
Sjukfrånvaro	8,3%	7,9	<7%	7,64
Heltidsanställda månadsavlönade/heltidsarbetande månadsavlönade i %	86/64	90,7	Öka	89,7
Medborgarundersökningen - Möjlighet att påverka inom de kommunala verksamheterna fungerar bra, andel (%)	48% (40,5%)		+ 2022	Ingen medborgardialog genomförd till delårsrapporten
Medborgarundersökningen - Möjlighet att påverka politiska beslut i kommunen fungerar bra, andel (%)	36,9% (27,6%)		+ 2022	Ingen medborgardialog genomförd till delårsrapporten
Medborgarundersökningen - Möjlighet att delta aktivt i arbetet med att utveckla kommunen fungerar bra, andel (%)	41,4% (35,5%)		+ 2022	Ingen medborgardialog genomförd till delårsrapporten
Medborgarundersökningen - Kommunens information kring större förändringar fungerar bra, andel (%)	57,3% (51,5%)		+ 2022	Ingen medborgardialog genomförd till delårsrapporten
Andelen egna upphandlingar där ovan nämnda krav ställs ¹	Nytt mål därför inget mätetal ännu	80%	80%	80%

Fokusområde 2: En välkomnande och attraktiv kommun

Vi arbetar för en trygg och stimulerande miljö med medborgare, företagande och besökare i fokus. En småstadsidyll nära storstad och fritid, du är i centrum!

Genom samverkan, internt och externt, skapar vi tillsammans ett tryggare Herrljunga. En trygg och stimulerande boende och verksamhetsmiljö där kommunens alla intressenter trivs och kan verka inom fortsätter att vara en prioriterad utmaning. För Herrljunga gäller det att kunna vara ett attraktivt alternativ med tillgång till natur och bra infrastruktur är en viktig del, men också att det finns ett aktivt och välkomnande förenings, fritids och kulturliv som skapar ett mervärde.

4. Att aktivt marknadsföra och lyfta fram Herrljunga kommuns goda egenskaper och företagande

Vi uppnår detta genom nämndmål:

- **Fortsätta utveckla varumärket utifrån kommunens vision.**
- **Tillhandahålla attraktiva och hållbara fastigheter, måltider och lokalvård för kommunens verksamheter och invånare.**
- **Socialförvaltningen ska skapa förutsättningar för att vara en god och attraktiv arbetsgivare.**
- **Ha en tillgänglig service och tydlig kommunikation för invånare så att det blir lätt att göra rätt**
- **Skapa och utveckla gröna hållbara miljöer och stråk med hög grad av tillgänglighet.**
- **Vi ska marknadsföra bildningsnämndens samtliga verksamheter**

Varumärkesstrategin, som antogs 2021, tydliggör hur kommunens varumärke ska utvecklas samt beskriver kommunens vision, övergripande fokusområden, kärnvärden, arbetssätt och kommunikation. Varumärkesstrategin består av Herrljunga kommun som organisation och Herrljungabygden som destination. Varumärkesstrategin är inte en fullt implementerad varken i kommunens organisation eller i bygden, vilket innebär att omfattande arbete kvarstår för att implementera andemeningen i varumärkesstrategin. Därtill har återigen en lyckad Herrljunga Festival genomförts som lockar människor till Herrljunga från hela landet.

De delarna som kommunens nämnder arbetat mest med från varumärkesstrategin är grafisk profilering och implementering av kommunens tre fokusområden: En hållbar och inkluderande kommun, en välkomnande och attraktiv kommun och en utvecklande kommun till nämndernas målarbete. Övriga delar i varumärkesstrategin såsom synen på Herrljunga kommun som arbetsgivare, vision och mål ner på enhetsnivå genom gemensamma rutiner, kännedom om hur vi kommunicerar och förhåller oss, medarbetarutveckling utifrån varumärkesstrategins andemening är områden som inte har implementerats.

Likaså har mindre fokus lagts på den delen av varumärkesstrategin som fokuserar på Herrljungabygden. Denna del ska implementeras av andra aktörer i samhället där vi tillsammans skapar destination Herrljunga. Kommunikationsenheten har de senaste åren fokuserat på att tydligt informationsflöde från förvaltning till externa informationskanaler för att löpande berätta om kommunens verksamhet för de som bor och verkar i Herrljunga.

Arbetet med implementering av grafisk profil fortsätter i organisationen. Detta har gjorts bland annat genom nytt grafiskt material såsom flaggor, ombyggnad av extern webb utifrån nytt utseende, framtagande av nya mallar och varumärkesmanual där hela organisationen på ett enkelt sätt kan hitta stöd för hur profileringen ska se ut. Detta arbete behöver fortsätta framöver då många delar kvarstår såsom byte av skyltar i samtlig kommunal verksamhet till nytt utseende, nya infartstavlur, loggor på kommunens bilar för att nämna några större delar.

Varumärkesstrategins övriga implementering i organisationen är ett omfattande arbete som kommer pågå i flera år. För att få struktur i implementeringen av varumärkesstrategin i organisationen har kommunledningsgruppen tillsammans med verksamhetsutvecklare identifierat fyra prioriteringsområden/fokusområden med ett antal aktiviteter för varje fokusområde. Detta arbete är påbörjat och kommer fortsätta med framtagande av implementeringsplan.

Eftersom en del av kommunens varumärkes byggs inifrån, genom våra medarbetare, är intern kommunikation ett område som identifierats som bristfälligt. Detta dels eftersom vi saknar ett tydligt och välarbetat intranät. Därför pågår det ett projekt för framtagande av förstudie för införande av nytt intranät i kommunen. Tanken är förstudien ska vara klar under hösten 2024. Syftet med förstudien är att utreda förutsättningarna, alternativ och kostnader för att under nästa år kunna landa i ett beslut, införande och nytt arbetssätt.

Trots att det har funnits en nedåtgående trend i antalet elever som söker sig till kommunens gymnasium, arbetas det aktivt med att marknadsföra Kunskapskällan, både inom kommunen och i kranskommunerna. Detta gör genom besök på grundskolor och att bjuda in till evenemang som Öppet Hus.

Titel	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2024	Prognos 2024
Medborgarundersökningen - Kan rekommendera andra att flytta till kommunen, andel % (riket)	58,2% (62,6%)		+ 2022	Ingen medborgardialog genomförd till delårsrapporten
Medborgarundersökningen - Beslut som fattas i kommunen upplevs som genomtänkta och genomarbetade, andel % (riket) ²	26,35 (28,2%)		+2022	Ingen medborgardialog genomförd till delårsrapporten
Medborgarundersökningen - Beslut som fattas i kommunen upplevs vara transparenta, andel % (riket)	39,8% (26,4%)		+2022	Ingen medborgardialog genomförd till delårsrapporten
Handläggningstid, bygg (dagar)	13	28	3 veckor	3 veckor
Handläggningstid, miljö (dagar)	21	12	3 veckor	6,5 dagar (Stickprov 5+5 ärenden)

Tillsyn Bygg: Antal beslutade tillsynsärenden			12	34
*3 30 300 Analys GIS Alla ska kunna se 3 träd utanför fönstret, Varje kvarter ska ha 30% krontäckningsgrad, Max 300 meter till ett grönområde			50%	50%
Arbetet känns meningsfullt	4,4	4,3*	4,7*	4,2*
Sjukfrånvaro i socialförvaltningen (%)	10,4 %	9,8%	5%	9,9%
Personalomsättning, chefer. Socialförvaltningen	6/19 varav två i pension	2/19	3/19	4/19
Andel heltidsanställda, Socialförvaltningen	94 %	93,2%	92%	97,6%
Andel arbetad tid (av total arbetad tid) utförd av tjänstställda. Socialförvaltningen	VoO 20% SS 17%	VoO 14% SS 20%	VoO 12% SS 10%	VoO 19% SS 19,7%
Andel tillsvidareanställda undersköterskor inom vård och omsorg	149/192	138/220	100%	128/218
Trygghet och säkerhet-Kommunindex	61	xx	Öka	

5. Herrljunga kommun är en trygg plats att besöka, och verka och leva i

Vi uppnår detta genom nämndmål:

- **Genom kommunövergripande samverkan och samarbete arbeta med att förebygga och förhindra social oro samt öka trygghet.**
- **Fortsätta utvecklingen av främjande och förbyggande folkhälsoarbete.**
- **Socialförvaltningen ska vara förtroendeskapande och verka för ökad trygghet, jämlikhet och rättssäkerhet.**
- **Alla barn och elever ska känna sig trygga och ha en god studiero**

Det brottsförebyggande samverkansarbetet med kommunpolis fortsätter genom arbete med att synliggöra och åtgärda otrygga platser i kommunen. Tillsammans med polisen har en gemensam lägesbild över brottslighet och otrygghet i Herrljunga kommun tagits fram genom att statistik rörande anmäld brottslighet och genomförda trygghetsenkäter för åren 2017–2023 har analyserat. Lägesbilden visar till stora delar en positiv bild där medborgarna känner sig trygga och kommunen ligger statistiskt under genomsnittet för riket på en rad typer av brottslighet.

Minskad andel kvinnor röker eller snusar vid graviditetsvecka 8-12. Det kan vara ett resultat av ett samverkansarbete med regionen, där en broschyr tagits fram med information till blivande föräldrar, som delades ut via barnmorskemottagningen. Informationen lyfte goda levnadsvanor och risker med tobaksbruk under graviditet.

Herrljunga har ett rikt föreningsliv med många olika slags föreningar. När kommunen gör olika insatser riktade till allmänheten bjuds oftast föreningslivet med. Kommunen påbörjade en dialog under våren 2023 för att lyssna in föreningarnas behov kring hur samverkan med kommunen. Lokala föreningar har stöttats via "Öppet hus-kvällar" och "Utmärkt förening" samt synliggjorts via kommunens sociala

medier. Kommunen samverkan med RF-SISU i insatsen "Rörelse på rast", där elever under skoltid får testa olika fysiska aktiviteter.

Den ofrivilliga ensamheten är en riskfaktor för psykisk ohälsa och somatiska symtom. Det krävs ett brett samverkansarbete från kommunen och civilsamhället för att nå ut till individer som saknar socialt stöd och skyddsnät. Ett samarbete mellan kommunen och RF-SISU har påbörjats, i syfte att motverka ofrivillig ensamhet och stillasittande bland seniorer. Konceptet kallas Scenior Sport School och går ut på att ett tjugotal seniorer träffas två gånger i veckan under tolv veckor för att testa olika idrottsaktiviteter och genomföra olika workshops på temat friskvård.

Tryggheten på förskolor och fritidshem upplevs fortsatt som hög. Trygghet inom förskola och fritidshem är ett kontinuerligt fokusområde där arbetet med att låta barnen leka och lära i olika konstellationer upplevs som värdefullt för att utveckla både kunskap och förmågor kopplade till värdegrund. Detta bidrar starkt till att skapa en trygg miljö för barnen.

Trygghetsvandringar genomförs tillsammans med elever för att identifiera platser på skolan/ skolområdet som kan upplevas som otrygga för att bättre förstå elevernas upplevelse av skolmiljön. Sammanställningarna från trygghetsvandringarna analyseras av både pedagoger och elevhälsoteam, på såväl gruppnivå som skolnivå.

Arbetet med trygghet och studiero är en ständigt pågående process. Kommunens skolor ser vikten av relationsskapande arbete mellan pedagoger och elever, då detta har en positiv inverkan på både trygghet och studiero. I klassrummen arbetar vi med tydliga ramar, fasta rutiner och förutsägbarhet och där elevernas delaktighet i undervisningen prioriteras. På vår gymnasieskola används liknande insatser som i grundskolan för att främja trygghet och studiero.

Titel	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2024	Prognos 2024
Medborgarundersökningen - Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel (%) ³	85,9% (75,1%)	Inget utfall under 2023	Öka	Utfall saknas
Anmälda brott om skadegörelse per 1 000 inv. (riktet) ⁴	9,2 (20,8)	Inget utfall under 2023	Minska	784 (2023)
Anmälda våldsbrott/100 000 inv. (riktet) ⁵	(788 (964)	Inget utfall under 2023	Minska	900 (2023)
Antal Kvinnor som röker eller snusar vid graviditetsvecka 8–12 ⁶	7,4 %	7,5%	7%	Utfall saknas
Deltagartillfällen i idrottsförening 13–20 år ⁷	13	14	15	Utfall saknas
Boende med hemtjänst – besväras ofta av ensamhet ⁸	8%	9%	9%	6% (2023)

3 SCB Medborgarundersökning

4 KolAda Anmälda brott om skadegörelse per 1000 inv

5 KolAda Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv

6 Kolada Kvinnor som röker eller snusar vid graviditetsvecka 8-12, andel (%)

7 Kolada Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 13-16 år

8 Kolada Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - besväras av ensamhet kommun, andel (%)

Ökad nöjdhet avseende brukarbedömning IFO (%)	*	**	80%	***
Ökad nöjdhet avseende brukarbedömning hemtjänst – helhetssyn (%)	82%	84%	94%	***
Ökad nöjdhet avseende brukarbedömning särskilt boende – helhetssyn (%)	72%	77%	86%	***
Ökad nöjdhet avseende brukarbedömning LSS (vartannat år), trivsel daglig verksamhet (%)	*	86%	88%	***
Antal personal en hemtjänsttagare möter under 14 dagar (medelvärde)	18	17	13	***
Trygghet åk 5	85%	80%	80	79%
Trygghet åk 8	66%	62.5%	63	77,3%
Trygghet åk 2 gymnasiet	82%	68%**	68	87,1%
Trygghet förskolan (vårdnadshavare)	97%	97%	98,5	96.8%
Trygghet fritidshem (vårdnadshavare)	96%	96%	95,1	98%

6. Herrljunga kommun främjar samarbete i hela kommunen

Vi uppnår detta genom nämndmål:

- **Vi arbetar för en god samverkan med samtliga förvaltningar.**

Skolorna arbetar för god kontakt och samverkan med socialförvaltning, tekniska förvaltningen och kultur- och fritidsverksamheten. Denna kontakt och samverkan sker såväl på grupp nivå som individnivå.

Titel	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2024	Prognos 2024

Fokusområde 3: En utvecklande kommun

Vi skapar infrastrukturer i framkant, och tillsammans uppnår vi tillväxt genom nytänkande *Att skapa möjlighet för befolknings- och bostadsutveckling i hela kommunen, som en förutsättning för tillväxt utifrån de behov som finns hos medborgare, brukare och de som verkar i kommunen är fokus för det här målområdet. Arbete pågår med att uppdatera kommunens ”riktlinjer för bostadsförsörjning” för att identifiera behov och förutsättningar för framtida bostadsbyggnation utifrån förväntad utveckling i kommunen de kommande åren.*

7. Oavsett ålder ges möjlighet till livslångt lärande och god livskvalitet

Vi uppnår detta genom nämndmål:

- **Utveckla digitala verktyg för att underlätta insyn och deltagande i processer som rör medborgaren.**
- **Invånare ska erbjudas livslångt lärande och kulturella aktiviteter.**

IT enheten tillsammans med övriga verksamheter arbetar ständigt för att möjliggöra för medborgare att på ett effektivt sätt kontakta och nyttja kommunens tjänster. Antalet e-tjänster har ökat och fler medborgare använder dessa. Fler och fler medborgare nyttjar kommunens “efter arbetstid” funktioner dvs tjänster som är tillgängliga dygnets alla timmar.

Efter införandet av ny telefonlösning med nytt växelsystem har fler medborgare nyttjat den automatiska växeltelefonisten. Vilket minskar köbildning hos våra växeltelefonister och man får snabbare service som medborgare.

Efter upphandlingen och implementeringen av nya ärendehanteringssystemet Ciceron har kommunen lanserat ett nytt webbdarium som på ett enhetligt sätt samlar ihop kommunens postlistor över registrerade allmänna handlingar, sammanträdesprotokoll och handlingar samt förtroendevalda i nämnderna

Under det senaste läsåret har Kulturskolan haft 153 elever, varav 43 var pojkar. Kulturskolan har erbjudit ett brett utbud av aktiviteter, såsom stråkinstrument, blåsinstrument, piano, gitarr, elbas, trummor, orkester- och ensemblespel, rockband, musikal, musikproduktion, dans, samt bild och form. Det har noterats att flera av de större ämnena som har startats de senaste åren verkar tilltala flickor mer än pojkar, vilket kan ha bidragit till en minskning av andel pojkar. Kulturskolan når ut till kommunens alla elever genom ett gott samarbete med alla verksamheter inom Bildningsförvaltningen och erbjuder aktiviteter från förskola till gymnasium.

Titel	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2024	Prognos 2024
Medborgarundersökningen - Möjlighet att vara den man är och leva det liv man vill leva, andel (%)	90% 86,6%)		Bibehålla	
Andel pojkar i Kulturskolan	29,8%	29,1%		28,1%

8. Herrljunga kommun främjar ett aktivt och starkt lokalt näringsliv

Vi uppnår detta genom nämndmål:

- **Förstärka näringslivsutvecklingen och arbeta för att fler kommuninvånare ska få möjlighet till egen försörjning.**
- **Genom strategisk planering och inköp av industrimark skapa goda förutsättningar för nyetablering av företag.**
- **Vi ska erbjuda aktiviteter som leder till gymnasiebehörighet, andra studier eller anställningsbarhet.**
- **Verka för en god arbetsmiljö, hög servicenivå och personlig utveckling samt ligga i framkant inom innovation och teknologi**

Antalet nystartade företag ökade till 11,1 per 1 000 invånare (2023), vilket är en förbättring jämfört med 2022 och över medel för VGR. Det strategiska beslutet att gå från Nyföretagarcentrum till Företagsstart har bidragit till denna stabilisering. Arbetslösheten minskade något till 3,8%, vilket är lägre än rikssnittet. Herrljunga kommun har gått från plats sju till åtta i Svenskt Näringslivs ranking, och 2024 års ranking släpps den 25 september.

Arbetet med strategiskt inköp av industrimark har under året varit begränsat. Detta beror dels på en sval marknad, dels låg efterfrågan av befintlig industrimark. Planberedskapen är relativt god för industrimark, ca 30-40,000 kvm finns planlagt och ytterligare ca 220.000 kvm är under planering.

Bildningsförvaltningen ansvarar för det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) och arbetar målmedvetet för att alla elever ska uppnå behörighet till gymnasieskolan. Skolorna i kommunen har ett gemensamt ansvar och strävar ständigt efter att förbättra måluppfyllelsen hos alla elever och öka andelen elever med gymnasiebehörighet. Som en del av detta arbete har högstadiet satsat på att öka andelen speciallärare för att säkerställa att eleverna får de specialpedagogiska insatser de behöver.

Tidiga insatser i grundskolan fokuserar på att stärka elevernas förmåga att läsa, skriva och räkna. Arbetet fortsätter med att förbättra elevers läs- och skrivförmåga samt deras matematiska färdigheter, genom att kartlägga kunskapsnivåer och sätta in nödvändiga åtgärder för att öka måluppfyllelsen.

Elever på högstadiet ges möjlighet att bekanta sig med olika yrken, såsom blåljusyrken, sjukvård, lantbruk och skogsbruk. PRAO är en del av högstadieutbildningen, och en plan för studie- och yrkesvägledning finns tillgänglig för alla stadier inom grundskolan samt för Anpassade grundskolan.

Hösten 2023 rankades Kunskapskällan som bäst i regionen enligt jämförelsetjänsten Ednia. Rankningen baserades på faktorer som resultat på nationella prov, betygsinflation, andel behöriga lärare, elevnöjdhet och andel som tar examen. Gymnasieelevernas måluppfyllelse visar mycket goda resultat detta läsår, vilket till stor del kan tillskrivas de stödinsatser som eleverna har fått. Kunskapskällan har erbjudit stöd på både individ- och gruppnivå genom studiestugor, extra lektioner samt anpassade prov och uppgifter. Dessa åtgärder har varit avgörande för att hjälpa eleverna att nå godkända betyg.

Herrljunga kommun ska hålla en hög servicenivå vid kundkontakter och genom ett effektivt bemötande underlätta och visa att vi värdesätter organisationens och medborgarens tid. Den som kontaktar kommunen ska snarast få hjälp, mottagaren har ett personligt ansvar för att se till att medborgaren, företagare och övriga intressenter får den hjälp som efterfrågas i enlighet med kommunens riktlinje.

Titel	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2024	Prognos 2024
Antalet nystartade företag/1 000 invånare ⁹ (riket/VGR)	9,2 (11,5/11,2)	Minst medel VGR	Minst medel VGR	11,1 (10,3/8,6)
Antalet nystartade företag ¹⁰	68	>50	>50	60
Andel företagare Herrljunga. Hur stor del av befolkningen i åldern 20–64 driver eget företag ¹¹ . (riket)	Ej publicerat		Öka	11,1 % (8,6%)
Arbetslöshet i procent ¹² (riket)	3,9% (6,7%)	3,8% (6,4%)	>1,5% lägre än riket	3,8% (6,4%)
Branschbredd ¹³	Ej publicerat		Öka	Ej publicerat
Ranking näringsliv (Svenskt näringsliv) 1. Totalranking 2. Kommunpolitikernas attityder till företagande. Tjänstemännens syn på och samarbete med näringslivet.	7/21/19		+ 10 plats	8/25/16
Ranking Företagsklimat enligt svenskt Näringsliv	7	8	Behålls	Behålls
Medarbetarenkät HME Behålla och- eller förbättra placering från föregående år	xx	77	77	77
Gymnasieelever med examen andel % (män/ kvinnor) *	65/55	62/75		83/79

9. Herrljunga kommun ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande

Vi uppnår detta genom nämndmål:

- **Aktivt och strategiskt arbeta med digital utveckling internt och externt.**
- **Utveckla en levande och relevant översiktsplan med fokus på hållbar samhällsbyggnad.**
- **Socialförvaltningen ska arbeta aktivt och strategiskt med hjälp av digitala lösningar/ny teknik och utvecklande arbetssätt för att skapa nytta för välfärden, medborgare och medarbetare.**
- **Ta vara på och utveckla vår strategiskt fina plats i regionen.**
- **Arbeta med en attraktiv samhällsplanering som skapar möjligheter för boende och verksamheter i hela kommunen.**

⁹ <https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Regional-statistik/Din-kommun-i-siffror/Herrljunga?compare=1>

¹⁰ antal nystartade företag i siffror, 2018 47, 2019 47. Kolada

¹¹ <https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Regional-statistik/Din-kommun-i-siffror/Herrljunga?compare=1>

¹² <https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Regional-statistik/Din-kommun-i-siffror/Herrljunga?compare=1>

¹³ Kolada

En digitaliseringsstrategi har varit framtagen sedan 2023. Strategin har inte antagits politiskt men verksamheterna har ändå arbetat fram strategier inom den egna organisationen.

Nyttokalkylering används i delar av verksamheten med gott resultat. I den nya instyrningsprocessen ingår nyttokalkylering och är obligatoriskt för att kunna visa på ekonomisk bäring för nya initiativ. Implementering ska ske under vinter vår 2024/2025.

Under våren 2024 antogs en planeringsstrategi som visar översiktsplanens aktualitet och vilka åtgärder som behöver genomföras för att hålla översiktsplanen aktuell. Framtagandet gav organisationen en viktig möjlighet att få överblick över alla de krav, möjligheter och förutsättningar som finns för den strategiska, fysiska planeringen och arbetet för en hållbar samhällsbyggnad. Genom att väga olika åtgärder mot varandra kunde en tydlig prioriteringsordning formuleras.

Planering av nya bostadsområden samt industrimark innebär att en god planberedskap kommer finnas och nya kommunala tomter samt verksamhetsmark tillskapas. Fortsatt detaljplanering i kommunen möjliggör en blandad bebyggelse med olika typer av upplåtelseformer.

Titel	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2024	Prognos 2024
Framtagande av en kommunövergripande digitaliseringsstrategi	Ej klar	Antas 2024	Verksamheternas digitaliseringsstrategi påbörjas	Flera verksamheter har tagit fram strategi för digitaliseringsarbete
Utveckling av nyttokalkyl och för välfärdsteknik och digitalisering	Ej klar	Planeras 2024	Verksamheterna använder nyttokalkylering för att värdera värdet av behov	Flera verksamheter använder nyttokalkylering för nya digitaliseringsinitiativ
Vad tycker du om din kommun som en plats att bo och leva på?	92,2% (92,4%)		+ 2022	Medborgarundersökning ej genomförd under aktuell period
Hur tycker du att din kommun sköter sina olika verksamheter?	84,6% (80,7%)		+ 2022	Medborgarundersökning ej genomförd under aktuell period
Förändring i antal invånare över senaste femårsperioden ¹⁴	+0,3%	-0,2	1,2%	-0,6%
Nya bostäder som kan byggas med stöd av gällande detaljplan antal/1000 inv. ¹⁵ mäts vartannat år	Mäts 2023	Minskar	+25	Inget uppmätt mätetal finns för 2023 eller 2024. Samhällsbyggnadsförvaltningens uppskattning är att antagna detaljplaner vid årsskiftet

14 Kolada, samhällsbyggnad

15 Kolada, samhällsbyggnad

				2024/2025 kan ha potential att rymma runt 42 nya bostäder/1000 personer.
Antal nattkameror inom hemtjänsten	2	5	14	6
Antal digitala lösningar inom IFO	5	12	10	12
Antal digitala läkemedelsskåp i ordinärt boende, inskrivna kommunal hälso- och sjukvård	13	72	75	73
Ranking företagsklimat enligt svenskt näringsliv Behålla och-eller förbättra placering från föregående år. Målsättning att ligga top 10 i Sverige	7	8	Behålls	
Antal planlagda tomter till försäljning i kommunen, st.	45	48	50	43
Antal planlagd industrimark, kvm	175 000	40 000	100 000 kvm	66 000 kvm

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommunkoncernens resultat

Kommunkoncernens samlade resultat per 31 augusti 2024 uppgår till 3,5 mnkr vilket är en försämring med 19 mnkr jämfört med samma period föregående år. Av koncerns resultat för perioden är -3,1 mnkr hänfört till Herrljunga kommun. Koncernens intäkter har ökat jämfört med föregående år med 5,2 mnkr (2,4%) mnkr medan verksamhetens kostnader har ökat med 41 mnkr (7,1%). Lönekostnaderna har ökat med 4,5 procent och personalomkostnaderna (PO) har ökat med 12 procent. Ökningen beror på höga pensionskostnader, bland annat på grund av förändrat inkomstbasbelopp.

Prognostiserat resultat uppgår till 14,4 mnkr.

Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers resultat per augusti 2024 uppgår till 4,1 mnkr vilket är 2,9 mnkr bättre än föregående år. Prognosen visar ett resultat på 3,8 mnkr.

Nossan Förvaltningsaktiebolags resultat är 2,3 mnkr sämre än vid delåret augusti 2023. Det höga ränteläget förklarar det sämre resultatet. Prognosen visar ett resultat på -0,6 mnkr före skatt.

Herrljunga Elektriskas koncernresultat uppgår till 1,9 mnkr, det är en försämring med 4,0 mnkr jämfört med samma period föregående år. Prognosen förväntas hamna på 8,4 mnkr före skatt.

Herrljunga bostäder redovisar ett resultat på 2,6, vilket är 4,5 mnkr bättre än samma period föregående år. Den främsta orsaken till det förbättrade resultatet är en nedskrivning på 3,0 mnkr som belastade resultatet föregående år. Det prognostiserade resultat för år 2024 uppgår till 1,0 mnkr.

Herrljungabostäder AB ska enligt ägardirektiv ha ett marknadsmässigt avkastningskrav. Avkastningen ska stärka bolaget för att dels klara framtida investeringar samt dels klara av oförutsedda utgifter. Enligt prognos kommer Herrljungabostäder AB inte klara det finansiella målet.

Kommunens resultat

Kommunen redovisar för årets första åtta månader ett negativt resultat på 3,1 mnkr, vilket jämfört med delårsbokslut 2023 är en försämring med 21,7 mnkr.

Årets resultat prognosticeras till 3,2 mnkr. Det budgeterade resultatet för året är 10,4 mnkr vilket motsvarar 1,5 procent av skatte- och bidragsintäkter. Prognosen för årets resultat innebär således en negativ budgetavvikelse om 7,2 mnkr. Resultatmålet för det enskilda året uppnås inte, men resultatnivån i genomsnitt över en treårsperiod förväntas bli 3,5 procent av skatte- och bidragsintäkter.

Verksamhetens intäkter och kostnader

Verksamhetens intäkter har minskat med 2 procent (1,9 mnkr). Den främsta orsaken till de minskade intäkterna är minskade driftbidrag. De minskade driftbidragen beror på att det i år har varit färre statsbidrag att ansöka om i jämförelse med föregående år. Det är främst inom äldreomsorg och flyktingmottagande som statsbidragen har minskat. Prognostiserade intäkter för år 2024 uppgår till 151,8 mnkr, vilket är 1,3 procent lägre (2 mnkr) än utfallet 2023.

Verksamhetens kostnader har ökat med 7 procent (34,5 mnkr) jämfört med samma period föregående år. Förändringen beror på att lönekostnader har ökat med 4,7 procent och personalomkostnaderna (PO) har ökat med 12,4 procent. Ökningen beror på höga pensionskostnader, bland annat på grund av förändrat inkomstbasbelopp.

Avskrivningar

Avskrivningskostnaderna per 31 augusti uppgår till 23,6 mnkr vilket är 3,6 mnkr högre än vid motsvarande period föregående år. Jämfört med periodens budgeterade avskrivningar är det en negativ avvikelse med 3,3 mnkr. Om investeringarna aktiveras enligt plan visar prognosen för avskrivningar en negativ budgetavvikelse 4,5 mnkr netto. Orsaken till avvikelsen är dels införande av finansiell leasing på verksamhetsfastigheter, vilket kompenseras med lägre kostnader på hyror, dels helårseffekt på Hagens demensboende som aktiverades först under hösten 2023

Investeringar

Investeringsutgifterna är per 31 augusti uppgår till 43 mnkr. Prognosen visar att utgifterna kommer att uppgå till 84 mnkr, vilket innebär en budgetavvikelse på 73 mnkr. Avvikelsen beror på att exploatering, ombyggnad av Hagen etapp 2 och ombyggnad Altorpsskolan inte har genomförts i den takt som planerats.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår per 31 augusti till 454,2 mnkr vilket är 3 mnkr (14,1) bättre än budget. De ökade intäkterna beror på positiv skatteavräkning och högre fastighetsavgift för år 2024.

Finansnetto

De finansiella intäkterna består främst av utdelning från Kommuninvest och borgensavgift från Herrljunga bostäder. Intäkterna uppgår för perioden till 0,8 mnkr och prognosen 0,9 mnkr, vilket är i paritet med budget.

De finansiella kostnaderna utgörs framför allt av räntekostnader på lån och pensionsskuld.

För perioden januari-augusti 2024, uppgår kostnaderna till 2,9 mnkr. Jämfört med samma period föregående år är det en ökning med 1,1 mnkr. De finansiella kostnaderna prognostiseras att uppgå till 3,3 mnkr, vilket är 0,3 mnkr högre än budget.

Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans för kommuner och landsting. Balanskravet är definierat så att intäkterna ska överstiga kostnaderna, det vill säga resultatet ska vara positivt. Om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna ska det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet enligt balansräkningen återställas under de närmaste tre åren.

Prognosen för årets resultat innebär ett positivt resultat på 3,2 mnkr. Effekter av prognostiserade reavinsten och av fullfundsmodellen gällande pensioner exkluderas resultatprognosen i balanskravsutredningen. Bedömningen är att Herrljunga kommun kommer att uppnå balanskravet 2024.

Balanskravsavstämning

Balanskravsavstämning	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024
Årets resultat enligt resultaträkningen	46,2	19,5	3,2
- Samtliga realisationsvinster	0,00	-2,0	0,0
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet			
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet			
- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper			
-/+ Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper			
Fullfonderingens resultatpåverkan	-4,9	4,8	5,7
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	41,3	22,3	8,9
- Reservering av medel till resultatreserv	-20,0		
+ Användning av medel från resultatreserv			
= Årets balanskravsresultat	21,3	22,3	8,9

Väsentliga personalförhållanden

Redovisning av personalförhållande i procent*	Juni 2023	Juni 2024
Total sjukfrånvaro %	7,9	7,64
För kvinnor	8,62	8,39
För män	5,32	5,12
Långtidssjukfrånvaro (>60 dagar) %		
Total sjukfrånvarotid	49,93	49,14
för kvinnor	47,01	52,86
för män	32,78	28,36
Andel heltid %	0	89,71
för kvinnor	90,21	89,46
för män	92,75	90,67

*Statistiken avser perioden 221201-2023-06-30 resp. 231201– 240630

Sjukfrånvaron redovisas i förhållande till ordinarie arbetstid och omfattar även timavlönade.

Den totala sjukfrånvaron har minskat marginellt jämfört med samma period föregående år. Det har skett en ökning av långtidssjukfrånvaron för kvinnor, där vi i nuläget inte kan göra en fullständig genomlysning av orsakerna som kan vara allt från säsongsvariationer till arbetsrelaterade orsaker.

Förvaltningarna arbetar utifrån politisk viljeinriktning med heltid som norm och deltid som möjlighet. Inom ramen för denna målsättning finns dock strävan efter att inte bara öka antalet medarbetare som har en heltidsanställning, utan att fler också arbetar heltid.

Förväntad utveckling

Herrljunga kommuns invånarantal minskar och enligt befolkningsprognosen som beställts från Statisticon kommer minskningen att fortsätta under kommande år på grund av negativ födelsenetto och flyttnetto. För kommunens del så innebär detta fortsatt behov att prioritera bland verksamheter, effektivisera och utveckla med hjälp av digitalisering samt behov av effektiv kompetensförsörjning. Den offentliga sektorn står inför stora utmaningar med ökande efterfrågan och behov av välfärdstjänster. Detta är en naturlig konsekvens av demografiförändringar i kombination med en ökad försörjningskvot. Utmaningarna påverkar hela kommunsverige men Herrljunga har utmaningar kring en åldrande befolkning samt behov av välfärdstjänster över hela den geografiska ytan.

Herrljunga kommun ska utreda hur näringslivsutveckling ska organiseras. Målet är att kommunen ska bli en mer aktiv part i större sammanhang där framtida etableringar och utvecklingar diskuteras. Dessutom ska kommunstyrelsen och kommunens förvaltningar bli mer involverade i näringslivsfrågor. Genom att prioritera egna insatser vill kommunen få en mer inflytande över vilka områden som ska utvecklas, baserat på de nya branscher och verksamheter som efterfrågas i samarbete med det lokala näringslivet.

Utifrån Länsstyrelsen tillsyn av Herrljunga kommuns miljöbalkstillsyn har ett föreläggande lagts till nämnden och förvaltningen att ta fram en handlingsplan för att åtgärda brister kopplat till jäv. Arbete pågår med en översyn av organisationen samt handlingsplan. Beslut om lösning kommer fattas under höst/vinter 2024 fortsatt förutsättning för detta och följs som ett nämndmål. Ett arbete har påbörjats under 2024 för att minska personalomsättningen inom hela socialförvaltningen, detta måste fortgå och behöver vara prioriterat under lång tid framöver. Ett arbete för att utveckla förvaltningens bemanningspool måste ske för att vara konkurrenskraftiga och locka de vikarier som förvaltningen behöver, förvaltningen ser att det blir allt svårare att rekrytera och behålla personal.

2025 kommer socialförvaltningen att gå i skarp drift med nytt verksamhetssystem (Combine) detta förväntas ta fortsatta stora resurser i anspråk för att implementera, utbilda och förvalta. Utveckling av verksamheten med digitala lösningar som är en förutsättning för att klara framtidens omsorg då fler blir äldre har fått stå tillbaka under 2024 och kommer förmodligen att få stå tillbaka även 2025 då även Millenium ska implementeras i kommunen.

Sista halvan av 2024 och stora delar av 2025 förväntas fortsatt påverkas av en minskad volym inkommande bygglov vilket gör att tillsynsarbetet i kommunen fortsatt kommer prioriteras. Ett stort antal detaljplaner är under framtagande och flertalet bedöms kunna antas under året. Planberedskapen för villatomter i kommunen är god. Det saknas planlagd mark som möjliggör för flerbostadshus och radhus/parhus. Detta ryms inom detaljplanen för Skogsgatan, Skoghällavägen vilken förväntas kunna antas 2024.

När det gäller våra gemensamma servicenämnder mellan Vårgårda och Herrljunga har båda kommunernas fullmäktige tagit beslut om att ändra principen om gemensamma ekonomi- och personalfunktioner, vilket för de båda kommunerna innebär en organisationsförändring som går mot att ha en kommunspecifik ekonomi- och Hr avdelning, i respektive kommun. En effekt av beslutet är att det möjliggör för respektive kommun att inrätta en egen organisation som knyts närmre den egna kommunens verksamhet och ökar styrningen. Denna förändringsresa fortsätter i höst med en planerat införande januari 2025.

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

	Kommunen				Koncernen			
	Not	Utfall 202308	Utfall 202408	Budget 2024	Prognos 2024	Utfall 202308	Utfall 202408	Prognos 2024
Verksamhetens intäkter		98,2	96,3	146,6	151,8	219,6	224,4	338,1
Verksamhetens kostnader		-493,3	-527,8	-779,8	-792,9	-581,9	-622,9	-934,1
Avskrivningar		-20	-23,6	-31,3	-35,8	-41,3	-41,5	-55,7
Verksamhetens nettokostnader		-415,2	-455,2	-664,5	-676,8	-403,6	-439,6	-651,7
Skatteintäkter	2	328,6	334,5	501,4	502,5	328,6	334,5	502,5
Gen statsbidrag och utjämningsystemet	2	106,5	119,8	175,6	179,9	106,5	119,8	179,9
Verksamhetens resultat		20,0	-0,9	12,5	5,6	31,6	14,7	30,7
Finansiella intäkter		0,4	0,8	0,9	0,9	0,4	0,7	0,7
Finansiella kostnader		-1,7	-2,9	-3,0	-3,3	-9,3	-11,9	-17,0
Resultat efter finansiella poster		18,6	-3,1	10,4	3,2	22,7	3,5	14,4
Extraordinära poster		-	-	-	-	-	-	-
Årets resultat		18,6	-3,1	10,4	3,2	22,7	3,5	14,4

Balansräkning

Tillgångar, mnkr	Not	Kommunen				Koncernen	
		Utfall 202312	Utfall 202408	Budget 2024	Prognos 2024	Utfall 202312	Utfall 202408
Anläggningstillgångar							
Immateriella anläggningstillgångar		0,1	0,1	-	0,1	0,3	0,1
Materiella anläggningstillgångar		570,9	631,3	672,8	672,9	1 147,4	1 194,9
varav mark, byggnader och tekniska anlägg.		515,7	545,5	-	-	1 006,2	1 096,6
varav maskiner och inventarier		42,6	41,0	-	-	124,6	49,5
varav pågående investeringar		12,5	44,8	-	-	16,9	48,9
Finansiella anläggningstillgångar		60,1	60,1	58,8	60,1	14,4	15,4
Summa anläggningstillgångar		631,2	691,5	731,6	733,1	1 162,0	1 210,3
Bidrag till statlig infrastruktur		1,7	1,7	1,6	1,7	1,7	1,7
Omsättningstillgångar							
Förråd/exploatering		2,8	2,8	4,0	3,0	8,3	8,2
Fordringar		105,3	83,3	123,5	81,9	160,3	108,0
Kortfristiga placeringar		-	-	-	-	-	-
Kassa och bank		53,0	46,1	43,3	20,0	53,0	50,8
Summa omsättningstillgångar		161,1	132,2	170,8	104,9	221,6	167,0
Summa Tillgångar		794,0	825,4	904,0	839,7	1 385,4	1 379,0

Eget kapital, Avsättningar och skulder (mnkr)	Not	Kommunen				Koncernen	
		Utfall 202312	Utfall 202408	Budget 2024	Prognos 2024	Utfall 202312	Utfall 202408
Eget kapital	3						
Periodens resultat		19,2	-3,1	10,4	3,2	22,7	3,5
Resultatutjämningsreserv		44,5	44,5	44,5	44,5	44,5	44,5
Övrigt eget kapital		303,6	322,8	295,6	322,8	275,7	298,1
Summa eget kapital	3	367,3	364,2	350,4	370,4	342,9	346,0
Avsättningar							
Avsättningar för pension och liknande förpliktelser		184,4	192,9	183,0	192,7	184,4	213,2
Andra avsättningar		21,1	20,2	19,8	19,0	41,2	21,2
Summa avsättningar		205,5	213,2	202,8	211,7	225,6	234,4
Skulder							
Långfristiga skulder	4	77,5	117,6	240,7	137,6	600,1	561,8
Kortfristiga skulder		143,7	130,5	110,0	120,0	216,7	236,9
Summa skulder		221,3	248,1	350,7	257,6	816,8	798,7
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		794,0	825,4	904	839,7	1 385,4	1 379,0
Poster inom linjen	5						
Borgensåtagande		507,3	495,0				
Övriga ansvarsförbindelser		1,2	1,2			1,2	1,2
Pensionsförpliktelser							
Särskild löneskatt på pensions- förpliktelser							

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys (mnkr)	Not	Kommunen			
		Utfall 202312	Utfall 202408	Budget 2024	Prognos 2024
Årets resultat		19,5	-3,1	10,4	3,2
Justering av- och nedskrivningar		30,4	23,6	31,3	35,8
Avskr ersättningar		-	-0,4	-	-0,6
Justering realisationsvinst/förlust		-2,0	-	-	-
Justering för övriga ej likvidpåverkande poster		-9,5	-0,2	3,9	8,8
- övriga avsättningar		0,4	-0,9	4,5	-1,2
- pensionsskuldens förändring		5,6	8,5	-0,2	-0,2
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		44,4	27,5	49,9	45,7
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		6,1	22,0	-50,9	3,8
Ökning/minskning förråd och exploateringsfastigheter		0,1	-	-	-0,2
Ökning/minskning kortfristiga skulder		-45,4	-13,2	24,2	-10,5
Medel från den löpande verksamheten		5,2	36,3	23,2	38,8
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-44,1	-42,5	-64,2	-84,0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		-	-	-	-
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-	-	-	-
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		-	-	-	-
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		-1,3	-	-	-
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		-	-	-	-
Summa Investeringsverksamhet		-45,4	-42,5	-64,2	-84,0
Finansieringsverksamhet					
Nyupptagna lån		10,0	-	64,0	20,0
Amortering av skuld		-0,3	-0,7	-0,3	-0,9
Minskning av långfristiga skulder		-	-	-	-
Ökning av långfristiga skulder		-	-	26,7	-
Ökning av långfristiga fordringar		-	-	-30,1	-
Minskning av långfristiga fordringar		-	-	-	-
Medel från finansieringsverksamhet		9,7	-0,7	60,3	19,1
Bidrag till infrastruktur		-0,1	-	-	-
Årets kassaflöde		-30,6	-6,9	19,3	-26,1
Likvida medel vid årets början		83,6	53,0	23,9	46,1
Likvida medel per 0831		53,0	46,1	43,3	20,0

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer. Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen om inget annat uppges.

Leasing

Leasingavtal ska enligt RKR R5 klassificeras och redovisas som operationellt och finansiellt avtal, varav finansiell leasing redovisas som en tillgång i balansräkningen. Herrljunga kommun följer RKR:s rekommendation.

Not 2, mnkr	Kommunen	
	Utfall 202308	Utfall 202408
Not 2 Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning		
Kommunalskatteintäkter		
Preliminära skatteintäkter	323,2	334,4
Preliminär slutavräkning innevarande år	3,4	1,7
Slutavräkning f g år	2,0	-1,6
Summa kommunalskatteintäkter	328,6	334,5
Generella statsbidrag & utjämning		
Inkomstutjämningsbidrag/avgift	82,6	85,7
Strukturbidrag	-	-
Regleringsbidrag/avgift	14,8	19,3
Generella bidrag från staten*	3,8	0,6
Kostnadsutjämningsbidrag/avgift	-4,5	-1,0
Bidrag/Avgift för LSS-utjämning	-6,3	-4,0
Fastighetsavgift	16,2	19,2
Summa generella statsbidrag och utjämning	106,5	119,8
Summa skatteintäkter och generella statsbidrag	435,2	454,2

Not 3, mnkr	Kommunen	
	Utfall 202312	Utfall 202408
Not 3 Eget kapital		
Ingående eget kapital	349,0	367,3
Årets resultat	19,2	-3,1
- varav justering av eget kapital*	-	-
Utgående eget kapital	367,3	364,2
Varav		
Resultatutjämningsreserv	44,5	44,5
Övrigt eget kapital	322,8	319,7

Not 4, mnkr	Kommunen	
	Utfall 202312	Utfall 202408
Not 4 Låneskuld		
Ingående låneskuld	59,8	59,4
Upplösning	-	-
Nya lån	-	-
Årets amorteringar/omklassificerat till kortfr skuld	-0,4	-0,7
Delsumma	59,4	58,7
Långfristig leasingskuld	5,9	47,2
Anlustrningsavgifter	-0,5	-
Investeringsbidrag	12,7	11,7
Övriga långfristiga skulder	-	-
Summa långfristiga skulder	77,5	117,6

Not 5, mnkr	Kommunen	
	Utfall 202312	Utfall 202408
Not 5 Ansvarsförbindelse		
Kommunägda bolag		
Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler	163,3	149,7
Herrljungabostäder AB	148,4	151,0
Herrljunga Vatten AB	46,0	46,0
Nossan Förvaltningsaktiebolag	149,6	148,3
Delsumma	507,3	495,0
Föreningar	1,2	1,2
Övriga borgensåtaganden	-	-
Delsumma	1,2	1,2
Summa borgensåtaganden	508,5	496,2

Not 6, mnkr	Kommunen	
	Utfall 202312	Utfall 202408
Not 6 Avsättningar		
Ingående avsättning till pensioner inkl löneskatt	9,0	9,9
Nyintjänad pension varav:	0,1	1,5
Förmånsbestämd ålderspension	-	1,5
Särskild avtalspension	0,1	-
Efterlevandepension	-	-
Övrigt	-	-
Årets utbetalningar	-0,5	-0,4
Ränte- och basbeloppsuppräknig	0,7	0,8
Ändring av försäkringstekniska grunder	-	-
Övrig post	0,3	0,2
Byte av tryggande	-	-
Förändring av löneskatt	0,2	0,5
Utgående avsättning till pensioner och löneskatt	9,9	12,5
Ingående avsättning för ansvarsförbindelse inkl löneskatt	169,7	174,5
Fullfonderingens resultatpåverkan varav:	4,8	5,7
Ränte- och basbeloppsuppräknig	11,2	11,0
Ändring av försäkringstekniska grunder	-	-
Nyintjänad pension	1,3	0,1
Årets utbetalningar	-9,9	-6,9
Övrig post	1,3	0,4

Byte av tryggande	-	-
Förändring av löneskatten	0,9	1,1
Utgående avsättning för ansvarsförbindelse inkl löneskatt	174,5	180,2
Utgående avsättning till pensioner inkl ansvarsförbindelse och löneskatt	184,4	192,6

	Kommunen	
	Utfall 202312	Utfall 202408
Not 6 Övriga avsättningar		
Avsättning Tumberg, sluttäckning	16,0	15,7
Bidrag till statlig infrastruktur E20	4,5	4,5
Andra avsättningar	-	-
Uppskjutna skatter	-	-
Summa övriga avsättningar	20,5	20,2
Summa avsättningar	209,4	212,9

Not 7, mnkr	Kommunen	
	Utfall 202312	Utfall 202408
Not 7 Operationell leasing överstigande 1 år		
Leasingavgifter som förfaller enligt följande:		
Inom 1 år	2,6	4,8
Senare än 1 år men inom 5 år	1,7	4,2
senare än 5 år	-	-
Summa	4,3	9,1
Finansiella leasingavtal		
Totala minimileaseavgifter	6,4	68,6
Framtida finansiella kostnader	-0,5	-21,4
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	5,9	47,2
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande		
Inom 1 år	0,6	1,6
Senare än 1 år men inom 5 år	2,8	6,9
senare än 5 år	2,5	38,7
Summa	5,9	47,2

Nyckeltal

Nyckeltal (procent där inget annat anges)	Kommunen			
	Utfall 202308	Utfall 202408	Budget 2024	Prognos 2024
Resultat – Kapacitet				
Verksamhetens nettokost/ skatteintäkt och statsbidrag	90,8	95,0	93,5	93,9
Planenliga avskrivningar / skatteintäkter och statsbidrag	4,6	5,2	4,6	5,2
Finansnetto / skatteintäkter och statsbidrag	0,3	0,5	0,3	0,4
Kostnadernas andel av skatteintäkt och statsbidrag	95,7	100,7	98,5	99,5
Årets resultat / Skatteintäkt och generella statsbidrag	4,3	-0,7	1,5	0,5
Årets resultat/ eget kapital	5,1	-0,9	3,0	0,9
Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar	107,2	48,2	26,5	46,3
Investeringsvolym/nettokostnader	9,1	9,9	24,9	13,1
Avskrivningar / nettoinvesteringar	55,6	55,5	19,9	42,5
Soliditet	49,3	44,1	38,8	44,1
Soliditet inkl. pensionsskuld och löneskatt	49,3	44,1	38,8	44,1
Soliditet exkl pensionsskuld och löneskatt	73,1	65,9	57,8	64,6
Total skuld- och avsättningsgrad	50,7	55,9	61,2	55,9
varav avsättningsgrad	27,9	25,8	22,4	25,2
varav kortfristig skuldsättningsgrad	14,1	15,8	12,2	14,3
varav långfristig skuldsättningsgrad	8,7	14,2	26,6	16,4
Risk och kontroll				
Kassalikviditet	115,4	99,1	151,6	84,9
Rörelsekapital (mnkr)	43,1	46,1	43,3	20,0

Driftredovisning

Belopp i mnkr	Utfall 202308	Utfall 202408	Budget 202408	Prognos 2024	Budget- Avvikelse 202408	Prognosavvi- kelsemot budget
Kommunfullmäktige	1,1	2,1	1,5	3,0	-0,6	-0,8
Kommunstyrelse	40,5	50,0	51,3	79,0	1,3	-1,5
Bildningsnämnd	169,5	190,0	184,3	294,1	-5,7	-5,7
Socialnämnd	161,5	169,2	170,8	262,5	1,6	-1,5
Internservicenämnd	-2,3	1,2	4,0	3,8	2,8	1,4
Samhällsbyggnads- nämnd	18,0	14,5	14,6	22,3	0,1	-
Utvecklingsmedel	-	1,6	1,8	2,0	0,2	-
Kapitalkostnadspott	0,1	-	-4,3	0,2	-4,3	-4,5
Lönepotten	-	-	7,4	3,9	7,4	-0,2
Nettokostnad nämnder	388,4	428,6	431,3	671,6	2,7	-12,8
Semesterlöneskuld och upplupna löner	1,7	3,0	1,0	1,5	-2,0	-
Exploatering/markförsälj- ning	-2,0	-0,3	-0,3	-0,3	-0,0	-0,2
Personalomkostnader	23,3	28,1	9,9	15,8	-18,3	-1,0
Övrigt	1,3	1,6	-0,1	-2,8	-1,7	2,8
Summa finansverksam- heten	25,4	32,5	10,5	14,2	-22,0	1,6
Återföring generella bi- drag bokförda på verk- samheten	3,8	0,6	-	1,2	-0,6	-1,2
Återföring kapitalkostnad	-22,5	-30,1	-27,1	-46,0	3,0	4,5
Resultat före avskriv- ningar	395,1	431,6	414,6	641,0	-16,9	-7,9
Interna poster	82,9	92,5	80,4	121,1		
Avskrivningar	20,0	23,6	20,3	35,8	35,8	-4,5
Verksamhetens netto- kostnad	498,1	538,1	506,4	785,1	18,8	-12,4

Verksamhetens nettokostnader redovisar en positiv budgetavvikelse på 2,7 mnkr, för perioden januari-augusti 2024. Den positiva budgetavvikelsen beror främst på ej utnyttjad lönepott. Utfördelning av resterande lönepott sker först när revision för vårdförbundet är klar.

Nämnder och styrelsers prognos visar en negativ nettokostnadsavvikelse på 12,8 mnkr.

Kapitalkostnadspotten prognostiseras få en negativ budgetavvikelse på 4,5 mnkr. Orsaken till avvikelsen är dels införande av finansiell leasing på verksamhetsfastigheter, detta kompenseras med lägre kostnader på hyror, dels helårseffekt på Hagens demensboende som aktiverades först under hösten 2023.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige redovisar vid delåret 2024 ett positivt resultat mot budget om -0,6 mnkr. Det negativa resultatet beror valnämndens kostnader i samband med EU-valet.

Kommunstyrelse

Hela kommunstyrelseförvaltningen redovisar per augusti en avvikelse på 1,3 mnkr. De olika delarna inom förvaltningen redovisar både över- och underskott. Prognosen för kommunstyrelseförvaltningen är ett underskott om -1,5 mnkr. Det är främst räddningstjänsten underskott som belastar resultatet negativt, men vägs upp av positiva avvikelser på IT- och kommunstyrelsens verksamheter.

Räddningstjänsten redovisar ett utfall om -2,8 mnkr, prognosen för verksamheten är ett underskott på -3,9 mnkr. Underskottet beror främst på högre personalkostnader. För att nå beslutad budgetram under året har räddningstjänsten ett besparingsbehov på 1700 tkr under året. Denna besparing beräknas inte att kunna infrias under året.

IT-enhetens delårsresultat visar på ett positivt utfall mot budget för perioden med 1,3 mnkr. Det positiva resultatet beror på att IT enheten ännu inte har betalat för inköpt utrustning på grund av långa leveranstider. IT prognostiserar ett överskott på 1,5 mnkr vilket beror på att budgetfördelningen, dvs tilldelad ram inte överensstämmer med den faktiska fördelningen av utfallet för gemensamma kostnader utifrån befolkningsandel. Herrljunga har en större budget för IT än vad man procentuellt ska betala för gemensamma kostnader.

Kommunstyrelsen prognosticerar ett överskott om 1,8 mnkr vilket beror på att budgeterade medel för detaljplaner inte kommer att utnyttjas under året.

Bildningsnämnden

Bildningsnämndens budget 2024 uppgår till 294,1 mnkr. Per den 31 augusti 2024 redovisas ett utfall om 190,0 mnkr vilket ger ett underskott om -5,7 mnkr i jämförelse mot budget för perioden. Prognosen för helåret visar ett underskott om -5,7 mnkr. Prognosen tar hänsyn till lägre personalkostnader för resterande året, en effekt av genomförda anpassningar. Den faktor som bidrar främst till underskottet är högre kostnader för interkommunal ersättning för gymnasiet, primärt ökat antal köpta gymnasieplatser i annan kommun, i jämförelse mot budget. Andra aspekter som också påverkar är högre personalkostnader inom förvaltningsledningen. Men även högre personalkostnader i grundskola och fritidshem på grund av svårigheter att genomföra nödvändig anpassning gentemot budget. Utöver detta så påverkar även ökade IT kostnader samt merkostnad i samband med bytet av digitala system.

Sammantaget ger detta ett prognosticerat underskott om -5,7 mnkr. Kostnadsökningarna motverkas av lägre personalkostnader i förskolan hänfört till vakanser och ökat nyttjande av befintlig personal genom samverkan vilket minskar behov för timvikarier. Andra faktorer som motverkar underskottet är intäkter från statsbidrag för stärkt kunskapsutveckling, statsbidrag för införande av ämnesbetyg, bidrag från Migrationsverket, kvarvarande medel från läxhjälp 2023 och regeringsbeslut om extra medel till utbildningsverksamhet för att minska effekten av inflation. I prognosen ingår nyttjande av flyktingbuffert ca 0,9 mnkr.

De högre IT kostnaderna har minskat utrymmet för övriga inköp. Bildningsförvaltningen ser även att mindre skolenheter har ökade utmaningar att organisera för att tillgodose lagstadgad undervisningstid, en effekt av genomförda anpassningar, samt ha god ekonomisk budgetföljsamhet.

Socialnämnden

Socialnämnden redovisar per den sista augusti ett överskott om 1,6 mnkr. I resultatet ingår resultatföringen av 2019 och 2021 års flyktingmedel med 0,2 mnkr. Överskottet härleds till att de nya verksamheterna Sveagatans Gruppboenden samt Lyckans Korttidsvistelse har varit försenade i tidsplanen och startar sina verksamheter först under hösten vilket har gjort att kostnadsmassan har varit lägre än budget under våren. Samverkan mellan personalgrupper och enheter inom förvaltningen har också bidragit till det redovisade överskottet per sista augusti. Socialnämnden har för 2024 ett prognostiserat underskott om 1,6 mnkr. Det prognostiserade underskottet härleds framför allt till Individ och familjeomsorg då verksamheten har placerat fler barn än vad det budgeterats för under 2024. I början av året visade socialnämnden ett stort prognosticerat underskott. Förvaltningen har jobbat hårt för att minska underskottet vilket har gett resultat i prognosen och utfallet i augusti. Under året har förvaltningen fått ta del av flera statsbidrag dock inte i samma omfattning som föregående år.

Förvaltningsledningen förbättrar sin prognos med 1,3 mnkr jämfört med prognosen i juni och prognosticerar nu ett överskott om 2,3 mnkr. Prognosen innehåller statsbidrag för den nya socialtjänstlagen samt statsbidrag för att stärka det civila försvaret. Förvaltningsledningen har också ett prognostiserat överskott för personalkostnaderna då förvaltningschefen avslutar sin tjänst i oktober.

Individ och familjeomsorgen redovisar ett underskott per sista augusti om 3,5 mnkr. Underskottet beror främst på IFO placeringar av barn och unga som under 2024 har haft nio nya placeringar i familjehem. IFO barn och familj har ett prognostiserat underskott om 8,3mnkr. Då verksamheten har placerat flera barn under en kort period har det varit svårt att rekrytera egna familjehem vilket har gjort att placeringar har skett i konsulentstött familjehem. Tidigare år har några placeringar finansierats med hjälp av EKB-bufferten men i år kommer inga placeringar finansieras med hjälp av dessa medel vilket också påverkar resultatet negativt. Vidtagna åtgärder för ytterligare effektivisering och genomgång av olika kostnader i samband med placeringar av barn har gett resultat och utan dessa åtgärder hade prognostiserat underskott varit större. IFO vuxen och bistånd visar ett överskott då kommunen har färre placeringar inom våld och missbruk än budgeterat. IFO bistånd, stöd och administration visar en budget i balans.

Vård och omsorg redovisar ett överskott per sista augusti om 0,5 mnkr. Överskottet beror främst på minskade personalkostnader inom samtliga enheter. Vård och omsorg prognostiserar ett överskott om 1,2 mnkr för 2024. Den förbättrade prognosen beror främst på lägre personalkostnader än budgeterat då verksamhetens SÄBOn och korttid samplanerar sin personal på ett effektivt sätt men även på grund av vakanser. I den förbättrade prognosen är statsbidrag för "äldreomsorgslyftet" samt

"utökad bemanning av sjuksköterskor på SÄBO" inräknat. Hemtjänsten prognostiserar ett underskott om 0,6 mnkr. Prognosen är en försämring med 0,2 mnkr jämfört med prognosen i juni. Hemtjänsten jobbar kontinuerligt med att förbättra effektiviteten och därmed minska underskottet. Under april, maj och juli månad uppnådde hemtjänsten sitt mål om en effektivitet på 66 procent. Effektiviteten är ett mått på utförd tid hos brukarna i förhållande till den totalt arbetade tiden. Vård och omsorg saknar driftkostnader för hyra av Nya Hagen samt minskade hyresintäkter för Hemgården då brukarna har flyttat från Hemgården till Nya Hagen. Detta medför att halva Hemgården är vakant i väntan på renovering och får då inte in de hyresintäkter som man budgeterat för.

Socialt stöd redovisar ett överskott om 2,2 mnkr per den sista augusti och prognostiserar ett överskott om 1,6 mnkr för 2024. Orsaken till överskottet beror primärt på lägre kostnader för personlig assistans samt lägre personalkostnader inom stöd och resurs. Inom personliga assistansen har kommunen haft en brukare som bytt till en extern utförare samt att två brukare som har avlidit under året. Verksamheten har också fått ersättning från Försäkringskassan som inte finns med i budgeten. Inom stöd och resurs har behovet av boendestöd minskat och man har därmed haft lägre personalkostnader än budget. Sveagatans gruppbostad och Lyckans korttidsvistelse har en förbättrad prognos då enhetschefen har avvaktat och varit försiktig med anställning av ny personal då inflyttningsdatumet länge har varit osäkert. Kostnadsmassan kommer öka under hösten då verksamheterna dra igång. Kontaktpersoner visar ett underskott, det här på grund av tillkommande ärenden under hösten 2023 som verkställs under våren 2024. Korttidstillsyn (kts), ledsagning och avlösarservice redovisar en budget i balans.

Prognosen som presenteras per den sista augusti är en förbättring med 5,6mnkr jämfört med prognosen i juni. Förvaltningen har ett fortsatt prognostiserat underskott och detta är något som de ser allvarligt på och arbetet för att nå en budget i balans fortsätter.

Internservicenämnd och Samhällsbyggnadsnämnd

Internservicenämnden redovisar ett överskott mot budget på 2,8 mnkr per augusti. Överskottet härleds huvudsakligen till lägre personalkostnader, lägre kostnader för förbrukningsmaterial samt lägra underhållskostnader pga. periodiseringseffekter.

Prognosen för året är ett överskott om 1,4 mnkr vilket till stor del beror på anpassningsbehov på 1,2 mnkr.

Det löpande underhållsarbetet på fastighet löper på enligt plan. Måltid redovisar ett överskott per 31 augusti. Orsaker till detta är lägre personalkostnader och det budgeterade besparingskravet. Lokalvård redovisar ett överskott vilket härleds till lägre kostnader avseende förbrukningsmaterial och budgeterat besparingskrav.

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar sammantaget ett överskott mot budget på 0,1 mnkr per augusti, vilket härleds till ett överskott inom renhållningen pga. högre intäkter vid försäljning av metallskrot och trä. Prognosen på helår är ett överskott på 0,3 mnkr inom renhållningen medan övriga verksamhetsområden redovisar sammanlagt en nollprognos.

Gemensamma kostnader

Under gemensamma kostnader redovisas intäkter och kostnader som berör hela kommunen. Här finns budgeterat kostnader för semesterlöneskulden, upplupna löner och personalomkostnader. De gemensamma kostnaderna har en negativ budgetavvikelse på 22 mnkr. Den negativa avvikelsen beror på högre pensionskostnader än vad som budgeterats för perioden.

Prognosen visar på en negativ budgetavvikelse på 1,6 mnkr. Återsökning av moms tidigare år, har genererat en intäkt på 1,2 mnkr. De lokal- och markhyror som har omklassificerats till finansiell leasing och på så sätt minskat hyreskostnaden och ökat avskrivningskostnaderna, genererar en intäkt på 0,9 mnkr på denna verksamhet. Personalomkostnaderna prognostiserar ett underskott på 1 mnkr. Det prognostiserade underskottet på personalomkostnader beror framför allt på pensionskostnader.

Från och med 2019 redovisar Herrljunga kommun pensionsåtagandet enligt fullfonderingsmodellen, vilket innebär att hela pensionsskulden tas upp i balansräkningen och det är minskningen av pensioner intjänade före 1998 som gör att årets resultat blir annorlunda med fullfonderingsmodellen jämfört med blandmodellen. Pensionskostnader enligt denna fullfondering har en negativ budgetavvikelse på 2,5 mnkr.

Åtgärder för budget i balans

Nämndernas åtgärdsplaner för budget i balans presenterades på kommunstyrelsens sammanträde i april, KS 2024-05-30 § 89.

Kommunstyrelsen:

Räddningstjänsten har påbörjat åtgärder framtagna i åtgärdsplanen. En utbildning för inköp och upphandling har genomförts och arbetet med att ta fram nya taxor inför 2025 har påbörjats. Personalen är medvetna om det ekonomiska läget och ska vara fortsatt kostnadsmedvetna i sina beslut kring inköp.

Ekonomi- och personalavdelningen väntar med tillsättning av tjänster för att minska underskottet i verksamheten.

Socialnämnden:

IFO har främst arbetat med åtgärder inom barn och familjeenheten:

- Under året har priset per dygn för de konsulentstödda familjehemmen förhandlats och sänkts med några hundralappar per dygn. Arbetet med att följa upp behoven, uppdraget och att omförhandla pris per dygn fortgår kontinuerligt.
- Fortsatt arbete med att arbeta in en tydlig struktur och skapa en klar bild av kostnadsmassan kring placerade barn.
- Arbetet med att skapa struktur kring familjehemmensarbetet i alla delar; rekrytering, utbildning, stöd och handledning har givit gott resultat och det arbetet fortgår.
- Arbete med att aktivt hitta alternativa lösningar för att undvika en HVB-placering och för att på så sätt minska kostnaden pågår kontinuerligt och är idag ett väl inarbetat arbetssätt.

Vård och omsorg har gjort ett arbete kring att skapa förståelse och ta ansvar för sin enhets ekonomi i sin helhet. Detta har skett utifrån utbildning i ekonomisystem, schemaplanering, samplanering samt bättre kommunikation för att minska antalet resurspass på egna enheten. Detta har medfört en budget i balans avseende personalbudget på de allra flesta enheterna och ett enhetscheferna upplever

att de har goda förutsättningar för uppföljning av sin egen budget. Arbetet med att få hemtjänstens budget i balans har pågått med diverse aktiviteter och i maj månad har hemtjänsten en budget i balans.

Socialt stöd har upprättat åtgärdsplaner på de enheter som prognosticerar ett underskott. Åtgärdsplanerna följs månadsvis. De åtgärder som vidtagits för bemanningsenheten är att tillsammans med controller, enhetschef och systemförvaltare klargöra hur kostnaderna för timvikarier fördelas samt kostnader för bredvidgångar som idag till stor del belastar bemanningsenhetens budget. Ett fortsatt arbete behövs då systemen inte är följsamma och mycket handpåläggning krävs. Inom funktionshinder är åtgärderna för de stora posterna och åtgärderna för att nå budget i balans långsiktiga där tre nya verksamheter startats upp under 2024. I övrigt råder vaksamhet vid tillsättning av vikarier och vid schemaläggning säkerställs att scheman är inom budget på enheter som visat ett underskott avseende personalbudgeten. Även en förbättring avseende resursplanering mellan enheter sker.

Bildningsnämnden:

Bildningsnämndens fastställda åtgärder, dnr UN-2024-00037 §58, är följande:

- Ökad samverkan mellan Altorpskolan och gymnasiet kring personal och lokaler
- Införa vikariestopp inom grundskolan
- Införa ett inköpsstopp av "övrigt pedagogiskt material" inom grundskolan
- Inga inköp av elevdatorer för åk 4, till läsåret 24/25
- Minskade andel av digitala verktyg i förskola och fritids
- Förtäta elevgrupper utifrån rådande skolstruktur
- Minska budgeten för posten "Investeringar/2024"
- Minska programutbudet på gymnasiet utifrån rådande söktryck

Dessa åtgärder är inräknat i beräknad prognos. Utökad samverkan mellan Altorpskolan och gymnasiet är en aspekt som möjlig anpassningen för Kunskapskällan. Effekten av verksamheternas återhållsamhet gällande tillsättning av vikarier samt inköp bedöms vara minimal då verksamheterna endast genomför nödvändiga inköp samt har svårigheter att finna vikarier. Åtgärden av att ej göra inköp av nya skoldatorer ger effekt av 300 tkr under verksamhetsår 2024. Minskad andel digitalt verktyg i förskola och fritidshem ger minimal påverkan på nuvarande kostnad men där verksamheterna ser till att dessa ej utökas. Verksamheterna ser över att minska andelen inför 2025. Förtätning av elevgrupper sker genom anpassningar i verksamheterna i kommunens förskolor, grundskolor och gymnasium. Minskning av nyttjandet av investeringar genomförs där 603 tkr i överskott prognosticeras. Minskning av programutbudet på gymnasiet utifrån rådande söktryck genomförs.

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning per projekt, tkr	Budget 2024	Om-budgetering från f. g. år	Totalt budget 2024	Utfall 202408	Avvikelse 202408	Prognos 2024	Avvikelse 2024
Markköp	2,0	-	2,0	1,3	0,7	1,3	0,7
Inventarier kommunhus	0,2	-	0,2	-	0,2	0,2	-
Kommunövergr förstudiemedel	0,5	-	0,5	-	0,5	0,3	0,3
Reservkraft	-	3,3	3,3	2,9	0,3	3,3	0,0
Nytt ärendesystem och e-arkiv	-	0,4	0,4	0,5	-0,1	0,5	-0,1
Reinvestering IT	2,5	0,0	2,5	0,4	2,1	2,5	-
Ombyggnation Wifi Bildning	-	0,4	0,4	-	0,4	0,4	-
Inventarier kulturverksamhet	0,1	-	0,1	0,0	0,1	0,1	-
Biblioteket entré	-	1,0	1,0	-	1,0	1,0	-
Räddningsmateriel/Inv. RTJ	0,3	-	0,3	0,1	0,1	0,3	-
Insatsledarbil Räddning	-	0,8	0,8	-	0,8	0,0	0,8
Idrottsmaterial/redskap	0,2	-	0,2	0,1	0,1	0,2	-
Reinvestering löparspår	0,3	-	0,3	-	0,3	0,3	-
Belysning elljusspår	0,4	-	0,4	0,3	0,1	0,4	-
Kommunstyrelse	6,4	5,9	12,3	5,7	6,6	10,6	1,7
Inventarier BN	1,9	-	1,9	0,3	1,6	1,0	0,9
Lekplatser	0,3	-	0,3	-	0,3	0,6	-0,3
Inventarier Altorp	0,5	1,0	1,5	-	1,5	0,1	1,4
Inventarier Renovering Altorp	1,0	-	1,0	-	1,0	0,0	1,0
Digitala inventarier Altorp	1,0	-	1,0	-	1,0	0,0	1,0
Bildningsnämnd	4,7	1,0	5,7	0,3	5,4	1,7	4,0
Inventarier	0,5	-	0,5	0,1	0,4	0,5	-
Infrastruktur IT	0,2	-	0,2	0,1	0,1	0,2	-
Nytt verksamhetssystem	-	0,5	0,5	0,5	-	0,5	-
IT konf.rum IFO	0,1	-	0,1	-	0,1	0,1	-
Hjälpmedel	0,3	-	0,3	-	0,3	0,3	-
Inventarier Hagen	0,0	1,2	1,2	0,1	1,1	1,2	-
Inventarier dagträff/hemtjänst	-	0,3	0,3	-	0,3	0,0	0,3
Läkemedel- och värdeskåp SÄBO	0,2	-	0,2	0,1	-	0,2	-
Läkem värdeskåp HSV	-	0,1	0,1	0,1	-	0,1	-
Invent. Hemgården	1,4	-	1,4	-	1,4	0,0	1,4
Spoldesinfektorer SÄBO	0,2	-	0,2	-	0,2	0,2	-

Investeringsredovisning per projekt, mnkr	Budget 2024	Om-budgetering från f. g. år	Totalt budget 2024	Utfall 202408	Avvikelse 202408	Prognos 2024	Avvikelse 2024
Inv mm grupp. LSS	-	0,4	0,4	0,1	0,2	0,4	-
Inv mm korttidsvist LSS	-	0,8	0,8	0,7	-	0,8	-
Inventarier tvättenheten	0,2	-	0,2	0,2	-	0,2	-
Ombyggnad Hemgården	10,5	0,5	11,0	0,8	10,2	11,0	-
Tvättmaskiner och torktumlare	-	-	-	-	-	-	-
Hagen etapp 2 ombyggnad	-	-	-	-	-	-	-
Socialnämnd	13,6	3,6	17,2	2,8	14,4	15,6	1,7
Ombyggnad Hemgården	-	-	-	1,4	-1,4	-	-
Maskiner fastighetsskötsel	0,2	-	0,2	-	0,2	0,2	-
Utrustning kök (fastighet)	0,6	-	0,6	0,2	0,4	0,4	0,2
Säkerhetshöjande åtgärder	0,8	-	0,8	0,3	0,5	0,8	-
Renovering Hemgården	4,0	0,7	4,7	0,1	4,6	-	4,7
Verksamhetsanpassning	1,0	-	1,0	0,6	0,4	1,0	-
Relining Hagen	-	-	-	0,4	-0,4	-	-
Tillgänglighetsanpassning	0,5	-	0,5	0,2	0,3	0,5	-
Fönsterbyte Hemgården reinv	-	-	-	1,6	-1,6	1,6	-1,6
Vattenpumpsanläggning Eggvena	-	-	-	0,7	-0,7	0,7	-0,7
Energibesparande investeringar	-	-	-	0,3	-0,3	0,5	-0,5
Målning Gäsene Tingshus	-	-	-	0,2	-0,2	0,3	-0,3
Reinvesteringar	7,5	-	7,5	1,1	6,4	7,5	-
Fläktaggregat Mörlanda Fsk	-	-	-	0,2	-0,2	0,2	-0,2
Fläktaggregat Gäsenegården	-	-	-	0,1	-0,1	0,1	-0,1
Utemiljö o lekutrustn	-	-	-	-	-	0,1	-0,1
Fönster Hemgården	-	-	-	0,2	-0,2	-	-
Tak/Fasad Eriksberg	-	-	-	0,3	-0,3	-	-
Brandskydd Hemgården	-	4,0	4,0	-	4,0	-	4,0
Förstudie renovering Simhall	-	-	-	-	-	-	-
Inventarier Måltid	0,4	-	0,4	-	0,4	0,4	-
Städ och tvättmaskiner lokalv	0,7	-	0,7	0,3	0,5	0,7	-
Ombyggnad Altorp	10,0	30,6	40,6	1,5	39,1	6,5	34,1
Hagen etapp 2 ombyggnad	-	31,4	31,4	22,6	8,8	29,8	1,6
Simhallen renovering	5,0	5,0	10,0	-	10,0	-	10,0
Internservicenämnd	30,7	71,7	102,3	32,1	70,2	51,3	51,1
Latrin/grävatten tömn husbilar	0,6	-	0,6	-	0,6	0,6	-
Asfalt/reinv gata & GC-väg	2,0	1,1	3,1	1,4	1,7	3,1	-
Upprustn allmänna lekplatser	0,2	-	0,2	0,2	-	0,2	-
Exploatering	1,0	-	1,0	-	1,0	1,0	-

Investeringsredovisning per projekt, mnkr	Budget 2024	Om-budgetering från f. g. år	Totalt budget 2024	Utfall 202408	Avvikelse 202408	Prognos 2024	Avvikelse 2024
Expl Skoghälla/skogsg	-	10,0	10,0	-	10,0	-	10,0
Expl Industrimark Hudenev	5,0	-	5,0	-	5,0	-	5,0
Samhällsbyggnadsnämnd	8,8	11,1	19,9	1,6	18,3	4,9	15,0
Summa investeringar	64,2	93,3	157,5	42,5	114,9	84,1	73,4

Kommunfullmäktige beslutade tilläggsanslag

- 2023-11-27, KF § 185, 11 mnkr

Årets investeringsbudget uppgår till 157 mnkr varav 93 mnkr är ombudgeterade investeringsmedel från tidigare år. Utfallet per sista augusti uppgår till 43 mnkr och prognosen för 2024 är 84 mnkr.

Kommunstyrelsen, Bildningsnämnd eller Socialförvaltningen förväntas inte utnyttja alla budgeterade investeringsmedel för respektive verksamhet under året.

Internservicenämnden ansvarar för 102 mnkr av totala investeringsbudgeten. För Projekt Ombyggnad Hagen etapp 2 pågår ombyggnationen. I samband med höstterminens start påbörjades ombyggnationen av Projektet Ombyggnad Altorp och beräknas pågå till årsskiftet 2025/2026

Reinvesteringar av större karaktär som skett hittills är vattenpumpsanläggning i Eggvena, relining på Hagen och fönsterbyte på Hemgården. Brandskydd Hemgården förväntas inte påbörjas i år och likaså renovering av simhallen.

Samhällsbyggnadsnämnden förväntas inte att utnyttja alla budgeterade investeringsmedel. Exploatering Skoghälla/Skogsg samt industrimark Hudenevägen förväntas inte påbörjas i år.

GÖR OM I MNKR

Flerårsinvesteringar >3 mnkr	Totalt investeringsbudg	Totalt utfall 2408	Kvar av budget	Prognos	Avvikelse budget-prognos
Ombyggnad Altorp *	42 300	3 252	39 048	42 300	0
Hagen ombyggnad + tillbyggnad *	122 000	121 507	493	122 000	0
Hemgården via SOC	21 800	3 170	18 630	21 800	0
Simhallen *	20 500	799	19 701	20 500	0
Exploatering Skoghälla/Skogsgatan	10 000	0	10 000	10 000	0
Exploatering Industrimark Hudenevägen	5 000	0	5 000	5 000	0
Summan	221 600	128 728	92 872	221 600	0

* Inkl förstudie

Begreppsförklaringar

Anläggningstillgång

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav.

Ansvarsförbindelse

Förpliktelser i form av borgensåtaganden, ställda panter och dylikt.

Avskrivning

Planmässig nedsättning av anläggningstillgångarnas värde som ska spegla värdeminskningen.

Balanskrav

Lagstadgat krav om att kommunens intäkter ska överstiga kostnaderna.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen. Här framgår vilka tillgångar och skulder kommunen hade vid bokslutstillfället.

Driftsredovisning

Redovisar kostnader och intäkter för den löpande verksamheten under året ställt mot budget.

Kapitalkostnad

Periodiserad investeringsutgift. Består dels av avskrivning och dels av ränta på bundet kapital. Är en intern post.

Kassaflödesanalys

Visar hur medel har tillförts och använts för löpande verksamhet, investeringar samt finansiering och därmed likviditetsförändringen.

Kassalikviditet

Är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsberedskap. Vid 100 procent täcks de kortfristiga skulderna av likvida medel, kortfristiga fordringar och kortfristiga placeringar.

Kommunbidrag

Tilldelade budgetanslag i form av skatteintäkter och statsbidrag.

Omsättningstillgång

Tillgångar som på kort tid kan omsättas till likvida medel och som inte är avsedda för stadigvarande bruk.

RKR

Rådet för Kommunal Redovisning som har i sin roll som normgivande organ i uppgift att utveckla god redovisningssed enligt lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning.

SKR

Sveriges Kommuner och Regioner

Självfinansieringsgraden

Självfinansieringsgraden visar hur stor andel av nettoinvesteringarna som finansierats med egna medel.

Skuldsättningsgrad

Visar hur stor andel av kommunens tillgångar som är finansierade av främmande kapital. Motsatsen till soliditet.

Soliditet

Eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Beskriver hur kommunens långsiktiga betalnings-styrka utvecklas. Ju högre soliditet desto starkare finansiellt handlingsutrymme.

Övriga begreppsförklaringar

I alla tabeller med siffror anges värden med tal. Finns det inget värde för perioden anges: "-". Värden i tusen kronor är förkortade som tkr och värden i miljoner kronor som mnkr.

Förkortningar:

- KF = Kommunfullmäktige
- KS = Kommunstyrelsen
- BN = Bildningsnämnd
- SN = Socialnämnd
- SB = Samhällsbyggnadsnämnd
- IN = Internservicenämnd